

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1961

Vyhlášené: 8. 12. 1961 Časová verzia predpisu účinná od: 15. 10. 1992 do: 11. 08. 1993

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

140

TRESTNÝ ZÁKON

zo dňa 29. novembra 1961

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelom Trestného zákona je chrániť spoločnosť a ústavné zriadenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, práva a oprávnené záujmy občanov a organizácií.

§ 2

Prostriedky na dosiahnutie účelu trestného zákona sú hrozba trestami, ukladanie a výkon trestov a ochranné opatrenia.

DRUHÁ HLAVA

ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

§ 3

Trestný čin

(1) Trestným činom je pre spoločnosť nebezpečný čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone.

(2) Čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je nepatrný, nie je trestným činom, aj keď ináč vykazuje znaky trestného činu.

(3) Pre trestnosť činu treba úmyselné zavinenie, ak neustanovuje tento zákon výslovne, že postačí zavinenie z nedbanlivosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určovaný najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatela, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Zavinenie

§ 4

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzrozumený.

§ 5

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel'

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo
- b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 6

Na prirážajúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne

- a) ak ide o ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchatel' zavinil z nedbanlivosti, vyjmúc prípady, že tento zákon vyžaduje aj tu zavinenie úmyselné,
- b) ak ide o inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel' nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, vyjmúc prípady, v ktorých tento zákon vyžaduje, aby o nej páchatel' vedel.

§ 7

Príprava na trestný čin

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré záleží v organizovaní obzvlášť závažného (§ 41 ods. 2) trestného činu, v zadavažovaní alebo prispôsobovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spolčení, zhluknutí, v návode alebo v pomoci na taký trestný čin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok pre jeho spáchanie, je prípravou na trestný čin, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu trestného činu.

(2) Príprava na trestný čin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej na trestný čin, ku ktorému smerovala, ak tento zákon v osobitnej časti neustanovuje niečo iné.

(3) Trestnosť prípravy na trestný čin zaniká, ak páchatel' dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, alebo
- b) urobil o príprave na trestný čin oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchatel'a za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojím konaním spáchal.

§ 8

Pokus trestného činu

(1) Konanie nebezpečné pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu a ktorého sa páchatel' dopustil v úmysle spáchať trestný čin, je pokusom trestného činu, ak k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo
- b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, mohlo byť ešte odstránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

(4) Ustanovením odseku 3 však nie je dotknutá trestnosť páchatela za iný dokonaný trestný čin, ktorý už týmto svojim konaním spáchal.

Páchatel, spolupáchatel a účastník trestného činu

§ 9

(1) Páchatelom trestného činu je, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých osôb, zodpovedá každá z nich, ako by trestný čin spáchala sama (spolupáchatelia).

§ 10

(1) Účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je, kto úmyselne

- a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- c) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom prispieť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť a trestnosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti a trestnosti páchatela, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

§ 11

Vek

Kto v čase spáchania činu nedovršil pätnásť rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

§ 12

Nepričetnosť

Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu nemohol rozpoznať jeho nebezpečnosť pre spoločnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

§ 13

Nutná obrana

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola zrejme neprimeraná povahe a nebezpečnosti útoku.

§ 14
Krajná núdza

Čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom. Nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné toto nebezpečenstvo za daných okolností odvrátiť ináč alebo spôsobený následok je zrejme rovnako závažný alebo ešte závažnejší ako ten, ktorý hrozil.

§ 15
Oprávnené použitie zbrane

Trestný čin nespácha, kto použije zbraň v medziach splnomocnenia príslušných zákonných predpisov.

TRETIA HLAVA
PÔSOBNOSŤ TRESTNÝCH ZÁKONOV

§ 16

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

(2) Páchatelovi možno uložiť vždy len taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje.

(3) O ochrannom opatrení sa rozhodne vždy podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

§ 17

(1) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území republiky,

- a) ak sa páchatel tu dopustil konania, aj keď porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti v cudzine, alebo
- b) ak tu páchatel porušil alebo ohrozil záujem chránený týmto zákonom alebo ak mal tu nastať aspoň sčasti taký následok, aj keď sa konania dopustil v cudzine.

(3) Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na palube česko-slovenskej lode alebo česko-slovenského lietadla mimo územia republiky. Miesto spáchania takého činu sa posudzuje obdobne podľa odseku 2.

§ 18

Podľa československého zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý v cudzine spáchal československý občan alebo obyvateľ republiky bez štátnej príslušnosti.

§ 19

Podľa česko-slovenského zákona sa posudzuje trestnosť rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), uvádzania falšovaných a pozmenených peňazí (§ 141), výroby

a držania falšovateľského náčinia (§ 142), útoku na štátny orgán podľa § 153, útoku na verejného činiteľa podľa § 155, genocídia (§ 259), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovnej krutosti (§ 263), perzekúcie obyvateľstva (§ 263a), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), zneužívania medzinárodne uznávaných a štátnych znakov (§ 265) a trestného činu proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal v cudzine cudzí štátny príslušník alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom republiky.

§ 20

(1) Podľa československého zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného v cudzine cudzím štátnym príslušníkom alebo osobou bez štátnej príslušnosti, ktorá nie je obyvateľom republiky, aj vtedy,

- a) keď je čin trestný i podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný, a
- b) keď páchatel bol chytený na území republiky a nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Páchatelovi však nemožno uložiť trest prísnejší, než aký ustanovuje zákon štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.

§ 20a

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa česko-slovenského zákona aj vtedy, ak to ustanovuje vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 17 až 20 sa nepoužijú, ak to nepripúšťa vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná.

§ 21

(1) Československý občan nemôže byť vydaný cudziemu štátu na trestné stíhanie ani na výkon trestu.

(2) Trestný rozsudok cudzieho štátu nemôže byť vykonaný na území republiky ani tu mať iné účinky, ak vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, neustanovuje niečo iné.

§ 22

(1) Ak pre ten istý skutok bol páchatel v cudzine vo väzbe alebo potrestaný orgánom cudzieho štátu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe alebo vykonaný trest do trestu uloženého československým súdom, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne súd postupuje, ak uložil páchatelovi trest úhrnný alebo súhrnný (§ 35).

(2) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu uloženého v cudzine (odsek 1) možné, a to najmä preto, že v cudzine bol vykonaný celkom alebo sčasti trest takého druhu, aký tento zákon nepozná, súd prihliadne na túto skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

ŠTVRTÁ HLAVA TRESTY

Prvý oddiel Spoločné ustanovenia o trestoch

§ 23 Účel trestu

(1) Účelom trestu je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život, a tým výchovne pôsobiť aj na ostatných členov spoločnosti.

(2) Výkonom trestu nesmie byť ponížená ľudská dôstojnosť.

Upustenie od potrestania

§ 24

(1) Od potrestania páchatela, ktorý spáchal trestný čin menšej nebezpečnosti pre spoločnosť, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, možno upustiť,

- a) ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život páchatela možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo
- b) ak súd prijme záruku za nápravu páchatela a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného trestného činu a osobu páchatela sa uloženie trestu nejaví nevyhnutným.

(2) Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

§ 25

Súd môže upustiť od potrestania aj vtedy, keď páchatel spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie (§ 72), ktoré zároveň ukladá, zabezpečí nápravu páchatela a ochranu spoločnosti lepšie ako trest. Toto ustanovenie sa však nepoužije, ak si páchatel stav zmenšenej príčetnosti privodil, čo aj z nedbanlivosti, vplyvom návykovej látky.

Druhy trestov

§ 27

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť len tieto tresty:

- a) odňatie slobody,
- b) stratu čestných titulov a vyznamenaní,
- c) stratu vojenskej hodnosti,
- d) zákaz činnosti,
- e) prepadnutie majetku,
- f) peňažný trest,
- g) prepadnutie veci,
- h) vyhostenie,
- ch) zákaz pobytu.

§ 28

(1) Ak tento zákon v osobitnej časti ustanovuje na niektorý trestný čin niekoľko trestov, možno uložiť každý tento trest samostatne alebo i viac ich popri sebe. Popri treste, ktorý ustanovuje tento zákon v osobitnej časti na niektorý trestný čin, možno uložiť aj iné tresty uvedené v § 27. Vyhostenie a zákaz pobytu možno uložiť samostatne, aj keď tento zákon v osobitnej časti taký trest neustanovuje.

(2) Nemožno však uložiť peňažný trest popri prepadnutí majetku.

§ 29**Výnimočný trest**

(1) Výnimočným trestom sa rozumie jednak trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, jednak trest odňatia slobody na doživotie. Výnimočný trest sa môže uložiť len za trestný čin, pri ktorom to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje.

(2) Trest odňatia slobody nad pätnásť rokov až do dvadsiatich piatich rokov môže súd uložiť iba vtedy, ak stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť je veľmi vysoký a možnosť nápravy páchatela je obzvlášť sťažená.

(3) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba páchatelovi, ktorý spáchal trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 2 alebo ktorý pri trestnom čine vlastizrady (§ 91), teroru podľa § 93 alebo § 93a ods. 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 3 alebo genocídia (§ 259) zavinil smrť iného úmyselne, a to za podmienok, že

- a) stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť je mimoriadne vysoký vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napravitelný následok,
- b) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- c) nie je nádej, že by páchatela bolo možné napraviť trestom odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov.

Druhý oddiel**Všeobecné zásady pre ukladanie trestov****Výmera trestu****§ 31**

(1) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4), na možnosť nápravy a pomery páchatela. Ak súd prijme záruku za nápravu páchatela, vezme do úvahy tiež výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol a uloží trest so zreteľom na túto okolnosť.

(2) Pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchatelov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchaní trestného činu,
- c) pri príprave na trestný čin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré

k jeho dokonaniu nedošlo.

(3) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnúť ako na poľahčujúcu alebo priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

§ 32

(1) Ak páchatel' spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, ktorý si, a to ani z nedbanlivosti, neprivodil vplyvom návykovej látky, prihliadne súd na túto okolnosť pri určení druhu trestu a jeho výmery.

(2) Ak má súd za to, že by vzhľadom na zdravotný stav takého páchatel'a bolo možno za súčasného uloženia ochranného liečenia (§ 72) dosiahnuť účel trestu i trestom kratšieho trvania, zníži trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie súc viazaný obmedzením uvedeným v § 40 ods. 3, a uloží zároveň ochranné liečenie.

§ 33

Pri výmere trestu sa ako na poľahčujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchatel'

- a) spáchal trestný čin v silnom rozrušení,
- b) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých,
- c) spáchal trestný čin pod tlakom závislosti alebo podriadenosti,
- d) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,
- e) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,
- f) spáchal trestný čin odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany alebo krajnej núdze,
- g) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,
- h) pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,
- ch) trestný čin úprimne ľutoval,
- i) svoj trestný čin sám oznámil úradom, alebo
- j) pri objasňovaní svojej trestnej činnosti napomáhal príslušným orgánom.

§ 34

Pri výmere trestu sa ako na priťažujúcu okolnosť prihliadne najmä na to, že páchatel'

- a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnúťhodnej pohnútky,
- b) spáchal trestný čin surovým spôsobom, zákerne, so zvláštnou ľstou alebo iným obdobným spôsobom,
- c) spáchal trestný čin využívajúc niečiu bezbrannosť, závislosť alebo podriadenosť,
- d) spáchal trestný čin za živelnej pohromy alebo inej udalosti vážne ohrozujúcej život, verejný poriadok alebo majetok,
- e) trestným činom porušil osobitnú povinnosť,
- f) trestným činom spôsobil vyššiu škodu,
- g) spáchal trestný čin ako organizátor, ako člen organizovanej skupiny alebo člen spolčenia,
- h) zvedol na trestný čin iného, najmä mladistvého,
- ch) trestný čin páchal alebo v ňom pokračoval po dlhší čas,
- i) spáchal viac trestných činov, alebo

- j) bol už pre trestný čin odsúdený; súd je oprávnený podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia nepokladať túto okolnosť za prifažujúcu.

Ukladanie trestov za viac trestných činov

§ 35

(1) Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprisnejšie trestný; popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Ak ustanovuje tento zákon na niektorý z takých trestných činov len trest odňatia slobody, nemôže byť úhrnným trestom iný z trestov uvedených v § 27 ako trest samostatný.

(2) Súd uloží súhrnný trest podľa zásad uvedených v odseku 1, keď odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu musí súd vysloviť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, straty vojenskej hodnosti, prepadnutia majetku alebo prepadnutia veci, ak taký trest bol vyslovený už skorším rozsudkom.

(3) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatela hľadí, ako by nebol odsúdený.

§ 36

Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal pred tým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov výnimočný trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov.

§ 37

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 36, ak má za to, že trest uložený skorším rozsudkom je dostatočný.

§ 38

Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchatelovi trestné konanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do trestu úhrnného alebo súhrnného, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné.

(2) Ak bol páchatel súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho novému odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokiaľ je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Obdobne postupuje súd, ak páchatelovi uložil úhrnný alebo súhrnný trest.

(3) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu (odsek 1 až 2) možné, prihliadne súd na túto

skutočnosť pri určení druhu trestu, prípadne jeho výmery.

Tretí oddiel
Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

Odňatie slobody

§ 39

(1) Trest odňatia slobody sa ukladá najviac na pätnásť rokov.

(2) Za trestné činy, pri ktorých horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje jeden rok, možno uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody len za podmienky, že by vzhľadom na osobu páchatela uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu.

(3) Trest odňatia slobody sa vykonáva v nápravnovýchovných ústavoch. Vo výkone trestu je odsúdený sústavne vychovávaný k tomu, aby viedol riadny život.

§ 39a

(1) Trest odňatia slobody v nápravnovýchovných ústavoch sa vykonáva diferencovane v troch nápravnovýchovných skupinách. Spôsob výkonu trestu v jednotlivých nápravnovýchovných skupinách upravuje osobitný zákon.

(2) Súd zaradí páchatela spravidla

- a) do prvej nápravnovýchovnej skupiny, ak nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) do druhej nápravnovýchovnej skupiny, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa neprihliadne, ak sa na páchatela pozerá, ako by nebol odsúdený,
- c) do tretej nápravnovýchovnej skupiny, ak sa mu ukladá trest ako obzvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41) alebo trest za niektorý z trestných činov uvedených v § 62.

(3) Súd môže zaradiť páchatela do inej nápravnovýchovnej skupiny, než do ktorej má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a na stupeň a povahu narušenia páchatela za to, že bude jeho náprava a prevýchova v inej skupine lepšie zaručená; do tretej nápravnovýchovnej skupiny zaradí však vždy páchatela, ktorému bol uložený výnimočný trest.

§ 40

Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody

(1) Ak má súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela za to, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprímerane prísne a že možno účel trestu dosiahnuť i trestom kratšieho trvania, môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za prípravu na trestný čin alebo za pokus trestného činu a vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu sa domnieva, že by použitie trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprímerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

- (3) Pri znížení trestu odňatia slobody podľa odseku 1 alebo 2 nemožno uložiť trest
- a) pod päť rokov, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň dvanásť rokov,
 - b) pod tri roky, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň osem rokov,
 - c) pod jeden rok, ak je dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň päť rokov.

Ukladanie trestu odňatia slobody obzvlášť nebezpečnému recidivistovi

§ 41

(1) Páchateľ, ktorý znova spáchal obzvlášť závažný úmyselný trestný čin, hoci už bol pre taký alebo iný obzvlášť závažný úmyselný trestný čin potrestaný, považuje sa za obzvlášť nebezpečného recidivistu, ak táto okolnosť pre svoju závažnosť, najmä vzhľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od posledného odsúdenia, podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

(2) Obzvlášť závažnými trestnými činmi sú trestné činy uvedené v § 62 a tie úmyselné trestné činy, na ktoré tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov.

§ 42

(1) Horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody ustanovená v tomto zákone sa u obzvlášť nebezpečného recidivistu zvyšuje o jednu tretinu. Obzvlášť nebezpečnému recidivistovi súd uloží trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody.

(2) Horná hranica trestnej sadzby nesmie ani po zvýšení podľa odseku 1 prevyšovať pätnásť rokov. Pri ukladaní výnimočného trestu odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsiatich piatich rokov nesmie horná hranica prevyšovať dvadsaťpäť rokov.

§ 46

Strata čestných titulov a vyznamenaní

(1) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný z obzvlášť zvrhnutiahodnej pohnútky na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Strata čestných titulov a vyznamenaní záleží v tom, že odsúdený stráca československé vyznamenania, čestné uznania, vedecké a umelecké hodnosti a iné čestné tituly, ako aj právo nosiť cudzozemské vyznamenania a používať cudzozemské čestné tituly.

Strata vojenskej hodnosti

§ 47

(1) Súd môže uložiť trest straty vojenskej hodnosti, ak odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný z obzvlášť zvrhnutelnej pohnútky na nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej na dva roky.

(2) Vojenský súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom nepodmienečnom treste odňatia slobody, ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a poriadok v ozbrojených silách alebo v ozbrojenom sbore.

§ 48

Strata vojenskej hodnosti záleží v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť vo vojsku na hodnosť prostého vojaka a odníma sa mu jeho hodnosť v ozbrojenom sbore, ktorého príslušníci podliehajú právomoci vojenských súdov.

Zákaz činnosti**§ 49**

(1) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(2) Trest zákazu činnosti ako trest samostatný môže súd uložiť len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody; započítava sa však doba, po ktorú bolo páchatelovi pred právoplatnosťou rozsudku oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, v súvislosti s trestným činom odňaté podľa osobitných predpisov alebo na základe opatrenia štátneho orgánu nesmel už túto činnosť vykonávať.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie.

(2) Ak bol trest zákazu činnosti vykonaný, hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

Prepadnutie majetku**§ 51**

(1) Súd môže vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchatela uložiť trest prepadnutia majetku, ak páchatela odsudzuje na výnimočný trest alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za závažný úmyselný trestný čin, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez podmienok odseku 1 môže súd uložiť trest prepadnutia majetku iba v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje; ako samostatný trest môže sa trest prepadnutia majetku uložiť, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a na osobu páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 52

(1) Prepadnutie majetku postihuje celý majetok odsúdeného alebo tú jeho časť, ktorú súd určí; prepadnutie sa však nevzťahuje na prostriedky alebo veci, ktoré sú nevyhnutne potrebné na uspokojenie životných potrieb odsúdeného alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Výrokom o prepadnutí majetku zaniká zákonné majetkové spoločenstvo.

(3) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát.

Peňažný trest

§ 53

(1) Peňažný trest vo výmere od 2 000 Kčs do 1 000 000 Kčs môže súd uložiť, ak páchatel' úmyselnou trestnou činnosťou získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez podmienok odseku 1 môže súd uložiť peňažný trest iba v prípade, že

- a) tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje, alebo
- b) ukladá ho za trestný čin, pri ktorom horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody neprevyšuje tri roky, a vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela trest odňatia slobody súčasne neukladá.

(3) Ako samostatný trest môže byť peňažný trest uložený, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(4) Súd môže určiť, že peňažný trest sa zaplatí v primeraných mesačných splátkach.

§ 54

(1) Pri výmere peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatela; peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevyžiteľný.

(2) Vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na dva roky. Náhradný trest nesmie však ani spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať hornú hranicu trestnej sadzby.

(4) Ak páchatel' po výkone peňažného trestu nebol po dobu jedného roka znova odsúdený, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený.

Prepadnutie veci

§ 55

(1) Súd môže uložiť trest prepadnutia veci,

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu,
- c) ktorú páchatel' získal trestným činom alebo ako odmenu zaň, alebo
- d) ktorú páchatel' nadobudol za vec uvedenú pod písm. c).

(2) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchatel'ovi.

(3) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

(4) Ak páchatel' po dobu jedného roka od právoplatnosti rozsudku, ktorým mu bol uložený trest prepadnutia veci, znova odsúdený, hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený.

§ 56

Trest prepadnutia veci môže súd uložiť ako trest samostatný len v prípade, že tento zákon v osobitnej časti uloženie tohto trestu dovoľuje a ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

§ 57**Vyhostenie**

Súd môže uložiť páchatelovi, ktorý nie je československým občanom, trest vyhostenia z územia republiky ako trest samostatný alebo popri inom treste, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, alebo iný všeobecný záujem.

§ 57a**Zákaz pobytu**

(1) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až päť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchatela a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku; trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchatel trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu sa môže uložiť ako samostatný trest za trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica trestnej sadzby neprevyšuje tri roky, ak vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a možnosť nápravy páchatela uloženie iného trestu na dosiahnutie účelu trestu nie je potrebné.

(3) Súd môže uložiť páchatelovi na dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa doba výkonu trestu odňatia slobody nezapočítava; rozhodnutie podľa odseku 3 robí súd až po výkone trestu odňatia slobody alebo po podmienenom prepustení.

(5) Trest zákazu pobytu záleží v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určitom mieste alebo v určitom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci je potrebné povolenie.

Štvrtý oddiel**Podmienečné odsúdenie, podmienečné prepustenie a upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov****Podmienečné odsúdenie****§ 58**

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky,

- a) ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu, alebo
- b) ak prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol má dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

(2) Povolenie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody sa netýka výkonu ostatných trestov uložených popri tomto treste.

§ 59

(1) Pri podmienenom odsúdení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov; skúšobná doba začína sa právoplatnosťou rozsudku.

(2) Podmienne odsúdenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu má tiež uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

(3) Doba, po ktorú podmienne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, započítava sa do skúšobnej doby novourčenej pri podmienenom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného alebo súhrnného trestu.

§ 60

(1) Ak podmienne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest vykoná.

(2) Ak záruku za nápravu podmienne odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienne odsúdenie neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa trest vykoná; ináč podmienne odsúdenie ponechá v platnosti.

(3) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal podmienne odsúdený vinu, má sa za to, že podmienne odsúdený sa osvedčil.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa podmienne odsúdený osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil (odsek 3), hľadá sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

(5) Ak súd podľa odseku 1 alebo 2 rozhodne, že sa trest vykoná, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

Podmienne prepustenie a podmienne upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu

§ 61

(1) Po výkone polovice uloženého alebo podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmierneného trestu odňatia slobody môže súd odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu svojím vzorným správaním a poctivým pomerom k práci preukázal polepšenie a

a) môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, alebo

b) súd prijme záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

(2) Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení prihliadne súd na to, do ktorej nápravno-výchovnej skupiny je odsúdený zaradený.

(3) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu môže súd podmienne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu nie je potrebný, alebo ak súd prijme záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

§ 62

(1) Osoba odsúdená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), vojnovéj zrady (§ 114), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171b ods. 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179 ods. 2, 3, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok a jedov podľa § 187 ods. 3, vraždy (§ 219), lúpeže podľa § 234 ods. 2, 3, brania rukojemníkov podľa § 234a ods. 3, znásilnenia podľa § 241 ods. 2, 3, pohlavného zneužívania podľa § 242 ods. 3, 4, krádeže podľa § 247 ods. 5, sprenevery podľa § 248 ods. 4, podvodu podľa § 250 ods. 4, genocídia (§ 259), alebo perzekúcie obyvateľstva podľa § 263a ods. 3, trestný čin proti mieru podľa § 1 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru, ako aj obzvlášť nebezpečný recidivista alebo osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody (§ 29 ods. 2) môžu byť podmienene prepustení až po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody na doživotie môže byť podmienene prepustená až po najmenej dvadsiatich rokoch výkonu tohto trestu.

§ 63

(1) Pri podmienечnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienечným prepustením odsúdeného.

(2) Pri podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však na dobu kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba sa začína právoplatnosťou rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Podmienечne prepustenému môže súd uložiť primerané obmedzenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; môže mu aj uložiť, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil.

§ 64

(1) Ak podmienечne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmienечne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, súd vysloví, že sa osvedčil; ináč rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmienечne prepustený alebo odsúdený, u ktorého sa podmienечne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienечne prepustený alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmienечne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu.

(3) U podmienечne prepusteného alebo u odsúdeného, u ktorého sa podmienечne upustilo od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmienечnému prepusteniu alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmienечne upúšťa od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu, tiež vtedy, keď súd bez jeho viny neurobil do roka od uplynutia skúšobnej doby rozhodnutie podľa odseku 1.

(4) Opätovné podmienечné prepustenie z výkonu toho istého trestu je možné po výkone polovice zvyšku trestu a v prípadoch uvedených v § 62 ods. 1 po výkone dvoch tretín zvyšku trestu.

(5) Ak záruku za dovršenie nápravy odsúdeného odvolal ten, kto ju poskytol, súd preskúma jeho správanie v priebehu skúšobnej doby, a ak zistí, že podmienené prepustenie alebo podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu neplní svoje poslanie, rozhodne, že sa zvyšok trestu vykoná; ináč podmienené prepustenie alebo podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu ponechá v platnosti.

PIATA HLAVA ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65

Zánik nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť

Trestnosť činu, ktorý bol v čase spáchania pre spoločnosť nebezpečný, zaniká, ak vzhľadom na zmenu situácie alebo vzhľadom na osobu páchatela zanikla nebezpečnosť trestného činu pre spoločnosť.

§ 66

Účinná ľútosť

Trestnosť vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106 a 107), ohrozenia hospodárskeho tajomstva (§ 122), porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou (§ 124), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), ohrozenia devízového hospodárstva (§ 146 a 147), skrátenia dane (§ 148), vzbury väzňov (§ 172), ohrozenia služobného tajomstva (§ 173), všeobecného ohrozenia (§ 179 a 180), ohrozenia životného prostredia (§ 181a a 181b), poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 až 184), šírenia nákazlivej choroby (§ 189 až 192), ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými potrebami (§ 193 a 194), šírenia poplašnej správy (§ 199), brania rukojemníkov (§ 234a), genocídia (§ 259) a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262) zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo
- b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď škodlivému následku trestného činu mohlo byť ešte zabránené. Oznámenie treba urobiť prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

Premlčanie trestného stíhania

§ 67

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest,
- b) desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej desať rokov,
- c) päť rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej tri roky,
- d) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možno páchatela postaviť pred súd pre zákonnú prekážku, ani doba, po ktorú sa zdržoval v cudzine.

(3) Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) oznámením alebo vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi vyhľadávacieho orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu

smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatela, alebo

b) ak páchatel spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušением premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 67a

Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť

- a) trestných činov uvedených v desiatej hlave, s výnimkou trestného činu podľa § 261,
- b) trestného činu teroru (§ 93 a 93a), všeobecného ohrozenia (§ 179 ods. 2, 3), vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví [§ 221 ods. 2 písm. b), ods. 3 a ods. 4, § 222], obmedzovania osobnej slobody (§ 231 ods. 3), pozbavenia osobnej slobody (§ 232), zavlčenia do cudziny (§ 233) a porušovania domovej slobody (§ 238 ods. 2, 3), pokiaľ boli spáchané za takých okolností, že zakladajú vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti podľa predpisov medzinárodného práva,
- c) trestného činu podľa § 1 zákona z 20. decembra 1950 č. 165 Zb. na ochranu mieru,

§ 68

Premlčanie výkonu trestu

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na výnimočný trest,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienenom odsúdení právoplatnosťou rozhodnutia, že sa trest vykoná. Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody. Pokiaľ ide o zákaz činnosti, peňažný trest a vyhostenie, do premlčacej doby sa nezapočítava aj doba, po ktorú bol na odsúdenom vykonávaný trest odňatia slobody.

(3) Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje,

- a) ak súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o premlčanie ktorého ide, alebo
- b) ak odsúdený spáchal v premlčacej dobe nový trestný čin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

(4) Prerušением premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 68a

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v § 67a sa nepremlčuje.

Zahľadenie odsúdenia

§ 69

(1) Súd zahladí odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,

c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok, na trest prepadnutia majetku alebo na trest zákazu pobytu.

(2) Ak ide o odsúdenie na stratu čestných titulov a vyznamenaní alebo na stratu vojenskej hodnosti, spravuje sa doba uvedená v odseku 1 podľa dĺžky trestu odňatia slobody, popri ktorom bol uvedený trest uložený.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojím vzorným správaním a poctivým pomerom k práci, že sa napravil, môže súd zahladať odsúdenie na žiadosť odsúdeného alebo toho, kto je oprávnený ponúknuť záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmiennečne prepusteného má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmiennečne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu; v prípade, že trest bol zmiernený rozhodnutím prezidenta republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

§ 70

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadí sa na páchatela, ako by nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchatelovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahladať, dokiaľ neuplynie doba pre zahladenie toho trestu, na zahladenie ktorého tento zákon ustanovuje najdlhšiu dobu.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije primerane aj na prípad, že páchatelovi sa uložilo popri sebe viac trestov, ohľadne ktorých môže podľa tohto zákona nastať účinok, že sa na páchatela hľadí, ako by nebol odsúdený.

ŠIESTA HLAVA OCHRANNÉ OPATRENIA

§ 71

Druhy ochranných opatrení

(1) Ochrannými opatreniami sú: ochranné liečenie, ochranná výchova a zhabanie vecí.

(2) Ochrannú výchovu možno uložiť iba mladistvému.

§ 72

Ochranné liečenie

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípade uvedenom v § 25 a § 32 ods. 2, alebo ak páchatel činu ináč trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, keď

- a) páchatel trestný čin spáchal v stave zmenšenej pričetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo
- b) páchatel, ktorý sa oddáva zneužívaniu návykovej látky, spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej zneužívaním; ochranné liečenie však neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť.

(3) Ochranné liečenie môže súd uložiť i popri treste, alebo pri upustení od potrestania.

(4) Ak sa ukladá trest odňatia slobody, ochranné liečenie sa spravidla začína po nástupe výkonu

trestu v nápravnovýchovnom ústave. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v liečebnom zariadení. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečby, prípadne ústavné liečenie zmeniť dodatočne na ambulantné liečenie alebo naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v nápravnovýchovnom ústave nepostačí na splnenie účelu liečenia, súd môže rozhodnúť o jej pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení.

(5) Ochranné liečenie potrvá, dokiaľ to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého podľa odseku 2 písm. b) však môže byť ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(6) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 73

Zhabanie veci

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 55 ods. 1, môže súd uložiť, že sa taká vec zhabáva,

- a) ak patrí páchatelovi, ktorého nemožno stíhať alebo odsúdiť,
- b) ak patrí páchatelovi, od potrestania ktorého súd upustil, alebo
- c) ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný všeobecný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát.

SIEDMA HLAVA

OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH

§ 74

Všeobecné ustanovenie

(1) Pri trestaní osoby, ktorá v čase spáchania trestného činu dovърšila pätnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku (mladistvý), prihliadne súd na osobitnú starostlivosť, ktorú spoločnosť venuje mládeži.

(2) Pokiaľ táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

§ 75

Trestná zodpovednosť

Čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť je malý.

§ 76

Účel trestu

Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, a to so zreteľom na jeho osobné vlastnosti, na jeho rodinnú výchovu a na prostredie, z ktorého pochádza.

§ 77

Upustenie od potrestania

(1) Ak súd upustil od potrestania mladistvého, môže požiadať toho, kto je oprávnený ponúknuť

záruku za jeho nápravu, aj keď takú záruku neponúkol, aby pomáhal vytvárať podmienky pre to, aby mladistvý žil riadnym životom.

(2) Súd môže upustiť od potrestania mladistvého aj vtedy, keď má za to, že ochranná výchova (§ 84), ktorú zároveň ukladá, zabezpečí nápravu mladistvého lepšie ako trest.

Ukladanie trestu

§ 78

Mladistvému môže súd uložiť iba tresty odňatia slobody, prepadnutia veci, vyhostenia, a ak je zárobkovo činný, peňažný trest; trest zákazu činnosti môže súd mladistvému uložiť len vtedy, ak to nie je na prekážku príprave na jeho povolanie, pričom horná hranica sadzby tohto trestu nesmie prevyšovať päť rokov.

§ 79

(1) Trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu, pričom však horná hranica trestnej sadzby nesmie prevyšovať päť rokov a dolná hranica jeden rok.

(2) V prípade, že mladistvý spáchal trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a že stupeň nebezpečnosti takého trestného činu pre spoločnosť vzhľadom na obzvlášť zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo na obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku alebo na obzvlášť ťažký a ťažko napravitelný následok je mimoriadne vysoký, môže mu súd uložiť trest odňatia slobody na päť až desať rokov, ak má za to, že by trest v rozpätí naznačenom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

(3) Súd môže uložiť mladistvému trest odňatia slobody na päť až desať rokov aj vtedy, keď spáchal ako vojak za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, a takým trestným činom boli zmarené alebo podstatne ohrozené bojové akcie alebo zvýšenou mierou ohrozená kázeň alebo poriadok v ozbrojených silách alebo v ozbrojenom sbore, a ak súd má za to, že by trest v rozpätí naznačenom v odseku 1 na dosiahnutie účelu trestu nepostačoval.

§ 80

Úhrnný a súhrnný trest

Ak súd ukladá úhrnný alebo súhrnný trest páchatelovi, ktorý spáchal trestné činy jednak pred tým, než prekročil osemnásť rok svojho veku, jednak po tom, čo tento rok dovŕšil, postupuje podľa ustanovenia § 35, prípadne § 37, pričom sa hranice trestných sadzieb pri trestných činoch spáchaných pred tým, než prekročil osemnásť rok, posudzujú podľa ustanovenia § 79.

§ 81

Výkon trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásť rok svojho veku, vykonáva v nápravnových ústavoch pre mladistvých.

(2) Súd môže rozhodnúť, že v takých ústavoch sa vykoná trest aj u mladistvého, ktorý už prekročil osemnásť rok svojho veku; pritom prihliadne najmä na dĺžku trestu a na stupeň a povahu narušenia mladistvého.

§ 82**Podmienečné odsúdenie**

(1) Pri podmienečnom odsúdení mladistvého súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky.

(2) Ak nedovŕšil mladistvý, ktorý bol podmienečne odsúdený, v čase, keď dal príčinu na výkon trestu, dvadsiaty rok svojho veku, môže súd vzhľadom na výnimočné okolnosti prípadu podmienečné odsúdenie ponechať v platnosti. Pritom môže skúšobnú dobu primerane predĺžiť, nie však o viac ako dva roky.

Ochranná výchova**§ 84**

(1) Ak súd odsudzuje mladistvého, môže mu uložiť ochrannú výchovu, pokiaľ

- a) o výchovu mladistvého nie je náležite postarané,
- b) doterajšia výchova mladistvého bola zanedbaná, alebo
- c) vyžaduje to prostredie, v ktorom mladistvý žije.

(2) Ochrannú výchovu nemožno uložiť, ak ide o vojaka.

§ 85

(1) Ochranná výchova sa vykonáva v osobitných výchovných zariadeniach; ak to však vyžaduje zdravotný stav chovanca, vykonáva sa v liečebnom ústave.

(2) Vo výkone ochrannej výchovy treba riadnym pedagogickým vedením zabezpečiť prípravu chovanca na jeho budúce povolanie.

(3) Ochranná výchova potrvá, dokiaľ to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšenia osemnásteho roku veku chovanca; ak to vyžaduje záujem chovanca, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

(4) Od výkonu ochrannej výchovy súd upustí, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola uložená.

(5) Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení, bude sa riadne správať a pracovať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd mladistvého podmienečne umiestniť mimo výchovného zariadenia.

(6) Ak mladistvý nesplní očakávanie, že i mimo výchovného zariadenia sa bude riadne správať a pracovať, súd podmienečne umiestnenie mimo výchovného zariadenia zruší a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje vo výchovnom zariadení.

§ 86

Ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako pätnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest, súd jej uloží v občianskoprávnom konaní ochrannú výchovu; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by ináč bol trestným činom.

§ 87**Zahľadenie odsúdenia**

(1) O tom, či sa odsúdenie mladistvého zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, čo bol mladistvý po výkone zmierneného trestu prepustený na slobodu.

(2) Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadá sa na neho, ako by nebol odsúdený.

(3) Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadá, akoby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(4) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci, sa hľadá, ako by nebol odsúdený, len čo nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým sa tento trest uložil.

ÔSMA HLAVA**SPOLOČNÉ USTANOVENIA****§ 88**

Na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, prihliadne sa len vtedy, keď pre svoju závažnosť podstatne zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť.

§ 89

(1) Trestným činom sa rozumie len čin súdne trestný, a pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, aj príprava na trestný čin, pokus trestného činu, organizátorstvo, návod a pomoc.

(2) Konaním sa rozumie i opomenutie takého konania, na ktoré bol páchatel' podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(3) Trestný čin je spáchaný pre zárobok, ak si páchatel' sústavnou trestnou činnosťou zadovažuje po dlhší čas prevažný zdroj príjmov.

(4) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaného spisu, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo

b) pred viac ako dvoma osobami súčasne prítomnými.

(5) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchatel' alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchatel'ov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ak ju na ten účel má pri sebe; zbraňou sa tu rozumie, pokiaľ z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, čokoľvek, čím možno urobiť útok proti telu dôraznejším.

(6) Trestný čin je spáchaný násilím aj vtedy, ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel' uviedol do stavu bezbrannosti ľsťou.

(7) Ťažkou ujmom na zdraví sa rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie. Za týchto podmienok je ťažkou ujmom na zdraví

a) zmrzačenie,

- b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,
- c) ochromenie údu,
- d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,
- e) poškodenie dôležitého orgánu,
- f) zohyzdenie,
- g) vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu,
- h) mučivé útrapy, alebo
- ch) dlhší čas trvajúca porucha zdravia.

(8) Blízkou osobou sa rozumie príbuzný v pokolení priamom, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke len vtedy, keby ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pocítovala ako ujmu vlastnú.

(9) Verejným činiteľom je volený funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu alebo príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru, pokiaľ sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou.

(10) Štátnym tajomstvom sa rozumie všetko, čo v dôležitom záujme republiky, najmä v záujme politickom, vojenskom alebo hospodárskom, má zostať utajené pred nepovolanou osobou.

(11) Hospodárskym tajomstvom sa rozumie všetko, čo je dôležité pre hospodársku činnosť a vo všeobecnom záujme má zostať utajené pred nepovolanou osobou.

(12) Služobným tajomstvom sa rozumie dôležitá skutočnosť, ktorá súvisí s činnosťou orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru alebo iného štátneho orgánu a vo všeobecnom záujme má zostať utajená pred nepovolanou osobou.

(13) Návykovou látkou sa rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti alebo sociálne správanie.

(14) Škodou nie nepatrnou sa rozumie škoda dosahujúca najmenej polovicu najnižšej mesačnej mzdy ustanovenej všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie malou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej trojnásobok takej mzdy, väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej mzdy, značnou škodou suma dosahujúca najmenej päťdesiatnásobok takej mzdy a škodou veľkého rozsahu suma dosahujúca najmenej dvestopäťdesiatnásobok takej mzdy. Tieto hľadiská sa použijú obdobne pre určenie výšky prospechu a hodnoty veci.

(15) Pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak takto výšku škody nemožno zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo uvedenie veci do predošlého stavu.

(16) Vecou sa rozumie aj ovládateľná prírodná sila.

(17) Vlamaním sa rozumie vniknutie do uzavretého priestoru ľstou, nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky s použitím sily.

(18) Kde tento zákon spája s uplynutím určitej doby nejaký účinok, nezapočítava sa do nej deň, keď nastala udalosť určujúca jej začiatok.

(19) Za organizáciu sa na účely Trestného zákona považuje aj fyzická osoba, ktorá prevádzkuje podnikateľskú činnosť podľa osobitného zákona.

§ 90

(1) Ak na spáchanie trestného činu tento zákon vyžaduje osobitnú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie páchatela, môže byť páchatelom alebo spolupáchatelom trestného činu len osoba, ktorá má požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Páchatelom alebo spolupáchatelom trestného činu vojenského podľa dvanástej hlavy osobitnej časti tohto zákona môže byť len vojak.

(2) Organizátorom, návodcom alebo pomocníkom trestného činu uvedeného v odseku 1 môže byť aj osoba, ktorá nemá vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie tam vyžadované.

(3) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojakovi, rozumie sa ním

- a) vojak v činnej službe,
- b) osoba, ktorá sa povolaním na zvláštnu službu stala príslušníkom ozbrojených síl,
- c) príslušník vojensky organizovaného alebo iného zboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o trestných činoch vojenských, ak je v činnej službe,
- d) vojak alebo príslušník zboru uvedeného pod písm. c) mimo činnej služby, ak je v služobnej rovnošate, alebo
- e) vojnový zajatec.

(4) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojenskej službe alebo o vojenskej povinnosti, rozumie sa tým služba alebo povinnosť osôb uvedených v odseku 3.

DRUHÁ ČASŤ OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Prvý oddiel Trestné činy proti základom republiky

§ 91 Vlastizrada

Československý občan, ktorý v spojení s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom spácha trestný čin rozvracania republiky, teroru, záškodníctva alebo sabotáže, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 92 Rozvracanie republiky

(1) Kto v úmysle rozvrátiť ústavné zriadenie, územnú celistvosť alebo obranyschopnosť republiky alebo zničiť jej samostatnosť zúčastní sa na násilných akciách proti republike alebo jej orgánom, potresce sa odňatím slobody na osem až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- c) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

Terror

§ 93

Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie republiky iného úmyselne usmrtí alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 93a

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú ujmu, s cieľom vynútiť si splnenie podmienok poškodzujúcich ústavné zriadenie republiky, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,
- c) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo
- d) ak takým činom spôsobí ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť.

Záškodníctvo

§ 95

(1) Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky

- a) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo
- b) všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potresce sa odňatím slobody na päť až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin opätovne,
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- d) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- e) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 96

(1) Kto v úmysle uvedenom v § 95 ods. 1 cudziu alebo vlastnú vec zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 97**Sabotáž**

(1) Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky zneužije svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo svoju funkciu alebo sa dopustí iného konania pre to, aby

- a) maril alebo sťažoval plnenie dôležitej úlohy štátneho orgánu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného sboru, hospodárskej organizácie alebo inej inštitúcie, alebo
- b) spôsobil v činnosti takého orgánu alebo takej organizácie alebo inštitúcie poruchu alebo inú závažnú škodu,
potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť,
- b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak zorganizuje taký čin za brannej pohotovosti štátu.

Hanobenie republiky a jej predstaviteľa**§ 102**

Kto verejne hanobí republiku, Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky, Českú národnú radu, Slovenskú národnú radu alebo ich predsedníctva alebo vlády alebo Ústavný súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Ústavný súd Českej republiky alebo Ústavný súd Slovenskej republiky, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 103

Kto verejne hanobí prezidenta republiky pre výkon jeho právomoci alebo vôbec pre jeho činnosť v politickom živote, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Druhý oddiel**Trestné činy proti bezpečnosti republiky****§ 105****Vyzvedačstvo**

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo s cieľom vyzradiť ho cudzej moci, kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce štátne tajomstvo, alebo

kto štátne tajomstvo cudzej moci úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až na desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto umožní alebo uľahčí činnosť páchatelovi činu uvedeného v odseku 1 alebo organizácii, ktorej cieľom je vyzvedáť štátne tajomstvo.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen organizácie, ktorej cieľom je vyzvedáť štátne tajomstvo,
- b) ak spácha taký čin, hoci mu bolo uchovávanie štátneho tajomstva osobitne uložené,
- c) ak spácha taký čin pre zárobok alebo v značnom rozsahu, alebo
- d) ak sa týka čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého.

(4) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Ohrozenie štátneho tajomstva

§ 106

(1) Kto vyzvedá štátne tajomstvo s cieľom vyzradiť ho nepovolanej osobe, kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce štátne tajomstvo, alebo kto štátne tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak sa týka čin uvedený v odseku 1 štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu, alebo
- c) ak vyzradí nepovolanej osobe úmyselne štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie mu bolo osobitne uložené.

§ 107

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí vyzradenie štátneho tajomstva nepovolanej osobe alebo stratu listiny alebo veci obsahujúcej štátne tajomstvo, hoci

- a) je podľa svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie povinný ho uchovávať, alebo
- b) ide o štátne tajomstvo obzvlášť dôležité,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa štátne tajomstvo stalo známym v cudzine, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

Tretí oddiel
Trestné činy proti obrane vlasti

§ 113
Spolupráca s nepriateľom

Kto za brannej pohotovosti štátu zadovážuje nepriateľovi prospech alebo ho akokoľvek podporuje, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody na jeden rok až desať rokov.

§ 114
Vojnová zrada

Československý občan, ktorý za brannej pohotovosti štátu koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v nepriateľskom ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 115
Služba v cudzom vojsku

(1) Československý občan, ktorý bez povolenia koná službu vo vojsku cudzej moci alebo v cudzom ozbrojenom sbore, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

DRUHÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE

Prvý oddiel
Trestné činy proti hospodárskej sústave

§ 118
Neoprávnené podnikanie

(1) Kto neoprávnene vo väčšom rozsahu poskytuje služby alebo vykonáva výrobné alebo iné zárobkové podnikanie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak používa na čin uvedený v odseku 1 iného ako pracovnú silu, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

§ 118a
Neoprávnené obchodovanie s devízovými hodnotami

(1) Kto neoprávnene obchoduje s devízovými prostriedkami

- a) vo väčšom rozsahu alebo
- b) bol za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch odsúdený alebo v poslednom roku za neoprávnenú kúpu, predaj alebo výmenu devízových hodnôt postihnutý, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin pre zárobok,
- c) ak bol za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch potrestaný alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký alebo obdobný čin v posledných dvoch rokoch prepustený, alebo
- d) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 prospech veľkého rozsahu.

§ 121

Poškodzovanie spotrebiteľa

(1) Kto na cudzom majetku spôsobí škodu nie nepatrnú tým, že poškodzuje spotrebiteľov najmä tak, že ich klame na akosti, množstve alebo hmotnosti tovaru, kto uvedie vo väčšom rozsahu na trh výrobky, práce alebo služby a zatají pritom ich podstatné vady, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak získa takým činom značný prospech, alebo
- c) ak bol pre taký čin v posledných piatich rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

§ 122

Ohrozenie hospodárskeho tajomstva

(1) Kto vyzvedá hospodárske tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo kto hospodárske tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako sa potresce, kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa hospodárske tajomstvo stalo známym v cudzine.

(3) Kto hospodárske tajomstvo vyzvedá v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo kto hospodárske tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 3 značnú škodu.

§ 124

Porušovanie predpisov o obehú tovaru v styku s cudzinou

(1) Kto podstatne ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru alebo kto výrazne skráti clo potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Porušovanie predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami

§ 124a

(1) Kto poruší zákaz alebo obmedzenie týkajúce sa nakladania s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov,¹⁾ potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto bez povolenia vyvezie tovar alebo technológie kontrolované podľa osobitných predpisov¹⁾ alebo ich prevedie na cudzí štát alebo na organizáciu, ktorá má sídlo v cudzine, alebo na cudzieho činiteľa, potresce sa odňatím slobody na tri roky až na osem rokov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím majetku.

§ 124b

(1) Kto poruší alebo nesplní dôležitú povinnosť svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie a spôsobí tým, že sa neoprávnene vydá povolenie na nakladanie s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov¹⁾ alebo že taký tovar unikne z evidencie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak sa v dôsledku činu uvedeného v odseku 1 tovar dostal do cudziny,
- b) ak spácha taký čin v úmysle získať značný prospech, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo inú značnú ujmu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch,
- b) ak spácha taký čin v úmysle získať prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo inú ujmu veľkého rozsahu.

§ 124c

(1) Kto dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údajov vydanie dokladu potrebného pre orgány kontrolujúce tovar a technológie podľa osobitných predpisov,¹⁾ potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto podklady potrebné pre evidenciu tovaru a technológií kontrolovaných podľa osobitných predpisov¹⁾ zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnými, zatají alebo evidenciu nevedie, alebo kto urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, v ktorom sa vedie evidencia tohto tovaru a technológií.

Druhý oddiel
Trestné činy proti hospodárskej disciplíne

§ 125

Skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie

(1) Kto v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnené výhody uvedie o závažných skutočnostiach vo výkaze, hlásení, vstupných údajoch vkladaných do počítača alebo v iných podkladoch slúžiacich na kontrolu hospodárenia nepravdivé alebo hrubo skreslené údaje, alebo kto uvedie nepravdivé údaje v podkladoch pre zápis do obchodného registra, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle uvedenom v odseku 1

- a) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača,
- b) podklady uvedené v odseku 1 zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnými, zatají alebo nevedie.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 vážnu poruchu v chode národného hospodárstva alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 127

Porušovanie záväzných pravidiel hospodárskeho styku

(1) Kto v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému v značnom rozsahu neoprávnené výhody poruší závažným spôsobom pravidlá hospodárskeho styku ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v hospodárskej činnosti alebo vážnu poruchu v zásobovaní alebo skrátenie príjmu štátu v značnom rozsahu.

§ 128

Zneužívanie informácií v obchodnom styku

(1) Kto v úmysle zadovážiť sebe alebo inému výhodu alebo prospech neoprávnene použije informáciu dosiaľ nie verejne prístupnú, ktorú získal z dôvodu svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie a ktorej zverejnenie podstatne ovplyvňuje rozhodovanie v obchodnom styku, a uskutoční alebo dá podnet na uskutočnenie zmluvy alebo operácie na organizovanom trhu cenných papierov alebo tovaru, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto ako pracovník, člen orgánu, spoločník, podnikateľ alebo účastník na podnikaní dvoch alebo viacerých podnikov alebo organizácií s rovnakým alebo podobným predmetom činnosti v úmysle uvedenom v odseku 1 uzavrie alebo dá popud na uzavretie zmluvy na úkor jednej alebo viacerých z nich.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

Machinácie pri verejnej súťaži a verejnej dražbe**§ 128a**

(1) Kto v súvislosti s verejnou súťažou alebo verejnou dražbou v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech dojedná niektorému súťažiteľovi alebo účastníkovi dražby prednosť alebo výhodnejšie podmienky na úkor iných súťažiteľov, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa potresce páchatel', ak

- a) spácha čin uvedený v odseku 1 ako vyhlasovateľ alebo usporiadateľ verejnej súťaže alebo verejnej dražby, člen privatizačnej komisie, licitátor alebo ako člen organizovanej skupiny,
- b) spôsobí takým činom značnú škodu alebo pre iného získa značný prospech.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto za okolností uvedených v odseku 1 žiada, prijme alebo si dá sľúbiť majetkový alebo iný prospech.

§ 128b

Kto sa dopustí machinácií v súvislosti s verejnou súťažou tým, že

- a) ľstou alebo hrozbou násillia alebo inej ťažkej ujmy prinúti iného, aby sa zdržal účasti na súťaži,
- b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na súťaži, alebo
- c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na súťaži, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 128c

Kto sa dopustí machinácií pri verejnej dražbe vecí tým, že

- a) ľstou alebo hrozbou násillia alebo inej ťažkej ujmy prinúti iného, aby sa zdržal účasti na podávaní návrhov pri dražbe,
- b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri dražbe, alebo
- c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri dražbe, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

Tretí oddiel**Trestné činy proti mene a trestné činy daňové****§ 140****Falšovanie a pozmeňovanie peňazí**

(1) Kto falšuje alebo pozmení peniaze v úmysle dať ich ako pravé alebo platné alebo ako peniaze vyššej hodnoty, alebo kto falšované alebo pozmenené peniaze dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody na päť až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spácha taký čin v značnom rozsahu.

§ 141**Uvádzanie falšovaných a pozmenených peňazí**

Kto falšované alebo pozmenené peniaze, ktorými mu bolo platené ako pravými, dá ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

§ 142**Výroba a držanie falšovateľského náčinia**

(1) Kto vyrobí, sebe alebo niekomu inému zadováži alebo prechováva nástroj alebo iný predmet spôsobilý na falšovanie alebo pozmeňovanie peňazí, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone svojho povolania.

§ 143**Spoločné ustanovenie**

Ochrana podľa § 140 až 142 sa poskytuje aj cudzozemským peniazom, ako aj tuzemským a cudzozemským cenným papierom hromadne vydaným, ktoré znejú na majiteľa alebo sú rubopisom prevoditeľné, a šekom.

§ 144**Ohrozovanie obehu tuzemských peňazí**

(1) Kto neoprávnene vyrobí alebo vydá náhradky tuzemských peňazí, alebo kto také náhradky neoprávnene dáva do obehu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto

- a) bez zákonného dôvodu odmieta tuzemské peniaze,
- b) bez hospodárskej potreby zhromažďuje drobné tuzemské peniaze, alebo
- c) poškodzuje tuzemské peniaze.

§ 145**Falšovanie a pozmeňovanie známk**

(1) Kto falšuje alebo pozmení poštové alebo kolkové známky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo kto také známky úmyselne uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

Ohrozenie devízového hospodárstva**§ 146**

(1) Kto spôsobí devízovému hospodárstvu väčšiu škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom hospodárstve, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo

peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spácha taký čin preto, že porušil povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

§ 147

(1) Kto pri predaji cudzozemských peňazí alebo platobných dokumentov znejúcich na cudziu menu uvedie nepravdivé údaje a získa tým pre seba alebo iného neoprávnene výhodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle spôsobí devízovému hospodárstvu väčšiu škodu dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údajja pre seba alebo iného povolenie alebo doklad potrebný podľa devízových predpisov.

§ 148

Skrátenie dane

(1) Kto vo väčšom rozsahu skrátí daň, poplatok alebo inú im podobnú dávku, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 najmenej s dvoma osobami,
- b) ak poruší na uľahčenie takého činu úradnú uzáveru, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Štvrtý oddiel

Trestné činy proti predpisom o hospodárskej súťaži, ochranných známkach, chránených vzoroch a vynálezoch a proti autorskému právu

§ 149

Nekalá súťaž

Kto konaním, ktoré je v rozpore s predpismi upravujúcimi súťaž v hospodárskom styku alebo so zvyklosťami súťaže, poškodí dobrú povesť alebo ohrozí chod alebo rozvoj podniku súťažiteľa, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 150

Porušovanie práv k ochrannej známke, obchodnému menu a chránenému označeniu pôvodu

(1) Kto uvedie do obehu výrobky neoprávnene označované ochrannou známkou, ku ktorej má výhradné právo iný, alebo známkou ľahko s ňou zameniteľnou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Rovnako sa potresce, kto na dosiahnutie hospodárskeho prospechu

- a) neoprávnene používa obchodné meno alebo akékoľvek označenie s ním zameniteľné, alebo
- b) uvedie do obehu výrobky neoprávnene opatrené označením pôvodu, na ktoré patrí výhradné

právo inému, alebo označením pôvodu ľahko s ním zameniteľným.

§ 151

Porušovanie priemyselných práv

Kto neoprávnene zasiahne do práv k chránenému vynálezu, priemyselnému vzoru, úžitkovému vzoru alebo topografii polovodičového výrobku, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 152

Porušovanie autorského práva

Kto s dielom, ktoré je predmetom autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu neoprávnene nakladá spôsobom, ktorý prislúcha autorovi alebo inému nositeľovi autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

TRETIA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU VO VEREJNÝCH VECIACH

Prvý oddiel

Trestné činy proti výkonu právomoci štátneho orgánu a verejného činiteľa

Útok na štátny orgán

§ 153

(1) Kto použije násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci orgánu štátnej správy a samosprávy, súdu alebo iného štátneho orgánu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, alebo
- b) ak spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 154

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci štátneho orgánu, alebo
- b) pre výkon právomoci štátneho orgánu,
potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto hrubo urazí alebo ohovorí štátny orgán pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Útok na verejného činiteľa

§ 155

(1) Kto použije násilie

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
- b) pre výkon právomoci verejného činiteľa, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou,
- b) ak ublíži takým činom inému na zdraví, alebo
- c) ak spôsobí takým činom väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 156

(1) Kto sa inému vyhráža usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
- b) pre výkon právomoci verejného činiteľa, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou.

(3) Kto hrubo urazí alebo ohovori verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci alebo pre tento výkon, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo nápravným opatrením alebo peňažným trestom.

§ 157

Spoločné ustanovenie

Ochrana podľa § 155 a 156 sa poskytuje aj osobe, ktorá vystúpila na podporu alebo na ochranu verejného činiteľa.

Druhý oddiel

Trestné činy verejných činiteľov

§ 158

Zneužívanie právomoci verejného činiteľa

(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobí inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

- a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,
- b) prekročí svoju právomoc, alebo
- c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak zadováži činom uvedeným v odseku 1 sebe alebo inému značný prospech,

- b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 159

Marenie úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti

(1) Verejný činiteľ, ktorý pri výkone svojej právomoci z nedbanlivosti zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 vážnu poruchu v činnosti podniku alebo organizácie, alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Tretí oddiel

Úplatkárstvo

Prijímanie úplatku

§ 160

(1) Kto v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu prijme alebo si dá sľúbiť úplatok, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Kto za okolností uvedených v odseku 1 úplatok žiada, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako verejný činiteľ.

§ 161

Podplácanie

(1) Kto inému v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči verejnému činiteľovi.

§ 162

Nepriame úplatkárstvo

(1) Kto žiada alebo prijme úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo za to, že tak už urobil, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto z dôvodu uvedeného v odseku 1 inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 163

Osobitné ustanovenie o účinnej lútosti

Trestnosť podplácania (§ 161) a nepriameho úplatkárstva (§ 162) zaniká, ak páchatel' úplatok poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu.

Štvrtý oddiel

Niektoré formy trestnej súčinnosti

§ 164

Podnecovanie

Kto verejne podnecuje na trestný čin alebo na hromadné neplnenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 165

Schvaľovanie trestného činu

(1) Kto verejne schvaľuje trestný čin alebo kto verejne vychvaľuje pre trestný čin jeho páchatela, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto v úmysle prejavíť s trestným činom súhlas

- a) páchatela alebo osobu jemu blízku odmení alebo odškodní za trest, alebo
- b) na takú odmenu alebo odškodnenie zbiera.

§ 166

Nadržovanie

(1) Kto páchatelovi trestného činu pomáha v úmysle umožniť mu, aby unikol trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak však pomáha takto páchatelovi trestného činu, na ktorý tento zákon ustanovuje trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 v prospech osoby jemu blízkej, nie je trestný, okrem prípadu, že by tak urobil v úmysle

- a) pomôcť osobe, ktorá spáchala trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105) alebo genocídia (§ 259), alebo
- b) zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech.

§ 167

Neprekazenie trestného činu

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný pripravuje alebo pácha trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva podľa § 106, vojnovnej zrady (§ 114), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171b ods. 2, 3, všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, vraždy (§ 219), lúpeže (§ 234), brania rukojemníkov (§ 234a), znásilnenia (§ 241), pohlavného zneužívania podľa § 242, krádeže podľa § 247 ods. 5, sprenevery podľa § 248 ods. 4, podvodu podľa § 250 ods. 4, genocídia (§ 259), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), vojnovej krutosti (§ 263), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 264), neposlúchnutia rozkazu podľa § 273 ods. 2 písm. a), sprotivenia a donútenia porušiť vojenskú povinnosť podľa § 275 ods. 2 písm. a), porušovania práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 3 a § 279b ods. 3, zbehnutia (§ 282), alebo ohrozenia morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 2, a spáchanie alebo dokončenie takého

trestného činu neprekazí, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol trestný čin prekaziť bez značných ťažkostí alebo bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezbavuje páchatela trestnosti, ak sa týka neprekazenia trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva podľa § 106 alebo genocídia (§ 259).

(3) Prekaziť trestný čin možno i jeho včasným oznámením prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie veliteľovi alebo náčelníkovi.

§ 168

Neoznámenie trestného činu

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106 a 107), porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami (§ 124a, 124b, 124c), falšovania a pozmeňovania peňazí (§ 140), všeobecného ohrozenia podľa § 179, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla podľa § 180a, zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 180c ods. 2, vraždy (§ 219), genocídia (§ 259) alebo používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 262), a taký trestný čin neoznámí bez odkladu prokurátorovi alebo bezpečnostnému orgánu alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, veliteľovi alebo náčelníkovi, potresce sa odňatím slobody až na tri roky; ak ustanovuje tento zákon na niektorý z týchto trestných činov trest miernejší, potresce sa týmto trestom miernejším.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol oznámenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezbavuje páchatela trestnosti, ak sa týka neoznámene trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracania republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodníctva (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvedačstva (§ 105), ohrozenia štátneho tajomstva (§ 106 a 107) alebo genocídia (§ 259).

Piaty oddiel

Iné rušenia činnosti štátneho orgánu

§ 169a

Zasahovanie do nezávislosti súdu

(1) Kto pôsobí na sudcu, aby porušil svoje povinnosti v konaní pred súdom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle

- a) zadovážiť sebe alebo inému značný prospech, alebo
- b) spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 169b**Pohrdanie súdom**

Kto opakovane závažným spôsobom ruší pojednávanie súdu, alebo kto sa opakovane na takom pojednávaní k súdu správa urážlivo alebo súd znevažuje, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

§ 171**Marenie výkonu úradného rozhodnutia**

(1) Kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

- a) bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa zdržiava v mieste alebo obvode, na ktoré sa vzťahuje trest zákazu pobytu, alebo nedodržiava obmedzenia, ktoré mu uložil súd v súvislosti s výkonom tohto trestu,
 - b) zdržiava sa na území republiky, hoci mu bol uložený trest vyhostenia,
 - c) vykonáva činnosť, ktorá mu bola zakázaná,
 - d) odmieta podrobiť sa ochrannému liečeniu alebo ochrannej výchove, ktoré mu uložil súd, alebo inak, najmä útekem z ústavu, výkon takých rozhodnutí podstatne sťažuje, alebo
 - e) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel väzby alebo trestu.
- potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

(2) Kto zmarí alebo podstatne sťaží výkon rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, scudzí alebo odstráni vec, ktorej sa také rozhodnutie týka, alebo
 - b) ujde stráži, z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody,
- potresce sa odňatím slobody až na päť rokov alebo peňažným trestom.

(3) Kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo dohody, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Nedovolené prekročenie štátnej hranice**§ 171a**

(1) Kto pre iného organizuje prekročenie štátnej hranice mimo vyznačeného hraničného priechodu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin, alebo
- b) ak spácha taký čin za odplatu.

§ 171b

(1) Kto prekročí štátnu hranicu za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov alebo prepadnutím majetku sa páchatel potresce, ak

- a) čin uvedený v odseku 1 zorganizuje,
- b) spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami,
- c) spácha taký čin v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin,
- d) spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- e) spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo ak spácha taký čin ako vojak za brannej pohotovosti štátu.

§ 171c

Kto poruší predpisy o medzinárodných letoch tým, že vznikne vzdušným dopravným prostriedkom na územie republiky, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 172

Vzbura väzňov

(1) Kto sa zúčastní na vzopretí skupiny väzňov dozornému orgánu, jeho rozkazu alebo väzenskému poriadku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak zorganizuje čin uvedený v odseku 1.

§ 173

Ohrozenie služobného tajomstva

(1) Kto vyzvedá služobné tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe, alebo kto služobné tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Rovnako sa potresce, kto z nedbanlivosti spôsobí, že sa služobné tajomstvo stalo známym v cudzine.

(3) Kto služobné tajomstvo vyzvedá v úmysle vyzradiť ho do cudziny, alebo kto služobné tajomstvo úmyselne do cudziny vyzradí, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 174

Krivé obvinenie

(1) Kto iného ľživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 175

Krivá výpoveď a nepravdivý znalecký posudok

(1) Kto ako svedok, znalec alebo tlmočník pred súdom, prokurátorom alebo pred vyšetrovateľom alebo vyhľadávacím orgánom, pokiaľ vykonávajú vyšetrovanie alebo vyhľadávanie podľa Trestného poriadku, alebo pred štátnym notárom alebo orgánom hospodárskej arbitráže, pokiaľ vykonávajú rozhodovaciu činnosť, alebo pred vyšetrovacou komisiou zákonodarného zboru,

- a) uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo pre zistenie vyšetrovacej komisie zákonodarného zboru, alebo
- b) takú okolnosť zamlčí,
potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 176

Falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny

(1) Kto falšuje verejnú listinu alebo podstatne zmení jej obsah v úmysle, aby sa použila ako pravá, alebo
kto použije takú listinu ako pravú,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 177

Marenie prípravy a priebehu volieb alebo referenda

Kto inému násilím alebo hrozbou násilia alebo lstou bráni vo výkone volebného práva alebo hlasovacieho práva v referende alebo iného takým spôsobom k výkonu volebného práva alebo hlasovacieho práva v referende núti, alebo

kto falšuje údaje v doklade o počte členov politickej strany alebo na petícii na volebné účely alebo v inom dokumente súvisiacom s voľbami alebo referendum alebo vedome použije taký dokument ako pravý, alebo

kto vedome nesprávne sčíta hlasy alebo poruší tajnosť hlasovania, alebo

kto inak hrubým spôsobom marí prípravu alebo priebeh volieb do zákonodarných zborov alebo orgánov miestnej samosprávy alebo prípravu alebo priebeh referenda,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

ŠTVRTÁ HLAVA

TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE NEBEZPEČNÉ

Všeobecné ohrozenie

§ 179

(1) Kto úmyselne vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo
kto všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sfaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie,

potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin opätovne v krátkom čase, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť, škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 úmyselne smrť, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) ak spácha taký čin preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženu mu podľa zákona, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b)

- a) škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb.

Ohrozenie bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a civilného plavidla

§ 180a

(1) Kto na palube vzdušného dopravného prostriedku alebo civilného plavidla s úmyslom získať alebo vykonávať kontrolu nad takým prostriedkom

- a) použije proti inému násilie alebo pohrozenie bezprostredným násilím,
 - b) vyhráža sa inému usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu alebo
 - c) zneužije bezbrannosť iného,
- potresce sa odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom , prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchatel' potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 180b

Kto oznámi nepravdivú informáciu, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo prevádzku vzdušného dopravného prostriedku za letu alebo civilného plavidla za plavby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

§ 180c**Zavlečenie vzdušného dopravného prostriedku do cudziny**

(1) Kto sa za účelom zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny takého prostriedku zmocní alebo neoprávnene použije taký prostriedok, ktorý mu bol zverený, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom, prípadne popri týchto trestoch aj prepadnutím majetku sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 181**Porušovanie povinnosti pri hrozivej tiesni**

Kto zmarí alebo sťaží odvrátenie alebo zmiernenie hrozivej tiesne, ktorá priamo postihuje väčšiu skupinu osôb, tým, že bez závažného dôvodu

- a) odoprie pomoc, ktorá je mu podľa zákona uložená alebo na ktorú sa zaviazal, alebo
 - b) zmarí poskytnutie takej pomoci inou osobou,
- potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

Ohrozenie životného prostredia**§ 181a**

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva závažného poškodenia tým, že poruší predpisy o ochrane životného prostredia a hospodárení s prírodnými zdrojmi (ohrozenie životného prostredia), potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí ohrozenie životného prostredia (§ 181a ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložení mu podľa zákona, alebo
- b) ak takým činom spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. a) na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

Poškodzovanie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia**§ 182**

(1) Kto úmyselne ohrozí prevádzku

- a) verejného telekomunikačného zariadenia, pošty alebo zariadenia pre hromadnú verejnú dopravu,
- b) podmorského kábla alebo podmorského potrubia,
- c) zariadenia energetického alebo vodárenského,
- d) verejného ochranného zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej živelnéj pohrome,
- e) obranného alebo ochranného zariadenia proti leteckým a iným podobným útokom alebo ich následkom, alebo
- f) podobného všeobecne prospešného zariadenia, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 poruchu prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 183

Kto úmyselne zničí alebo urobí neupotrebitelnou zreteľne označenú značku bodu astronomicko-geodetickej siete alebo základného nivelačného bodu alebo oporného gravimetrického bodu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 184

Kto z nedbanlivosti ohrozí prevádzku všeobecne prospešného zariadenia (§ 182 ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

§ 185**Nedovolené ozbrojovanie**

(1) Kto bez povolenia vyrobí alebo zadováži sebe alebo inému strelnú zbraň alebo ju prechováva, potresce sa odňatím slobody až na tri mesiace alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

(2) Kto bez povolenia

- a) sebe alebo inému zadováži alebo prechováva hromadne účinnú zbraň alebo súčiastky, ktoré sú na použitie takej zbrane nevyhnutne potrebné, alebo
- b) hromadí, vyrába alebo sebe alebo inému zadovážuje zbrane, strelivo alebo výbušniny, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak taký čin spácha vo väčšom rozsahu, alebo
- c) ak taký čin spácha za brannej pohotovosti štátu.

Nedovolená výroba a držanie omamných a psychotropných látok a jedov**§ 187**

(1) Kto bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, inému zadováži alebo pre iného prechováva omamnú alebo psychotropnú látku alebo jed, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo vo väčšom rozsahu,
- b) ak získa takým činom značný prospech,
- c) ak spácha taký čin voči osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo
- d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť, alebo
- b) ak spácha taký čin v spojení s organizovanou skupinou pôsobiacou vo viacerých štátoch.

§ 188

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej alebo psychotropnej látky alebo jedu, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo väčšom rozsahu, alebo
- b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči osobe mladšej ako osemnásť rokov.

§ 188a**Šírenie toxikománie**

(1) Kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči osobe mladšej ako osemnásť rokov.

Šírenie nákazlivej choroby**§ 189**

Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 190

Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej

ľudskej choroby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 191

(1) Kto spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo iných hospodársky dôležitých zvierat, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby.

§ 192

(1) Kto spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 rozšírenie takej choroby alebo takého škodcu.

Ohrozovanie zdravia závadnými potravinami a inými potrebami

§ 193

(1) Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému úmyselne zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť.

§ 194

Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému z nedbanlivosti zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné ľudskému zdraviu, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

§ 194a

Nedovolená výroba liehu

(1) Kto bez povolenia vo väčšom množstve páli alebo inak vyrába lieh alebo kto lieh bez povolenia vyrobený vo väčšom množstve prechováva alebo uvádza do obehu, potresce sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo prepadnutím vecí.

(2) Rovnako sa potresce, kto neoprávnene vyhotoví alebo prechováva zariadenie na výrobu liehu.

§ 195

Spoločné ustanovenia

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví, čo sa považuje za omamné látky, psychotropné látky a za jedy podľa § 187 a 188, ktoré choroby sa považujú za nákazlivé podľa § 189 až § 192 a na ktorých škodcov sa vzťahuje ustanovenie § 192.

PIATA HLAVA
TRESTNÉ ČINY HRUBO NARUŠUJÚCE OBČIANSKE SPOLUŽITIE

Násilie proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi

§ 196

(1) Kto sa skupine obyvateľov vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto použije násilie proti skupine obyvateľov alebo jednotlivcovi alebo sa im vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu pre ich politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie takého činu.

§ 197a

Kto sa inému vyhráza usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

§ 198

Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

Kto verejne hanobí

- a) niektorý národ, jeho jazyk alebo niektorú rasu, alebo
 - b) skupinu obyvateľom republiky pre ich politické presvedčenie, vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 198a

Podnecovanie k národnostnej a rasovej nenávisti

(1) Kto verejne podnecuje k nenávisti k niektorému národu alebo rase alebo k obmedzovaniu práv a slobôd ich príslušníkov, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

Šírenie poplašnej zprávy

§ 199

(1) Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Kto správu uvedenú v odseku 1, hoci vie, že je nepravdivá a môže vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi podniku alebo organizácii alebo bezpečnostnému alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo

peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 2 opätovne, alebo
- b) ak spôsobí takým činom vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti podniku alebo organizácie alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 200

Kto za brannej pohotovosti štátu spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, malomyselnosti alebo porazeneckej nálady aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 201

Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky

Kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobí značnú škodu na majetku,

- a) hoci bol za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený,
 - b) hoci bol za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky v posledných dvoch rokoch postihnutý,
 - c) ak spácha taký čin pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých je vplyv návykovej látky obzvlášť nebezpečný, najmä ak vedie hromadný dopravný prostriedok, alebo
 - d) ak spôsobí takým činom, čo aj z nedbanlivosti, inému ublíženie na zdraví alebo väčšiu škodu na cudzom majetku alebo iný závažný následok,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

§ 201a

Opilstvo

(1) Kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky alebo inak privedie, hoci aj z nedbanlivosti, do stavu nepričetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov; ak sa však dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potresce sa oným miernejším trestom.

(2) Ustanovenie odseku 1, ako aj § 12 sa nepoužije, ak sa páchatel' priviedol do stavu nepričetnosti v úmysle spáchať trestný čin.

§ 202

Výtržníctvo

(1) Kto sa dopustí verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku, hrob alebo iné pietne miesto alebo hrubým spôsobom ruší zhromaždenie alebo obrad občanov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

§ 203

Týranie zvierat

(1) Kto týra zviera, hoci bol za obdobný priestupok v poslednom roku postihnutý alebo za taký čin v posledných dvoch rokoch odsúdený, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Kto utýra zviera, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom.

§ 204

Kupliarstvo

Kto iného zjedná, pohne alebo zvedie na vykonávanie prostitúcie, alebo

kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným,

potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 205

Ohrozovanie mravnosti

(1) Kto uvádza do obehu, rozširuje, robí verejne prístupnými, vyrába alebo dováža písomné pornografické diela, nosiče zvuku alebo obrazu, zobrazenia alebo iné predmety ohrozujúce mravnosť, v ktorých sa prejavuje neúcta k človeku a násilie, alebo ktoré zobrazujú sexuálny styk s dieťaťom, so zvieratom alebo iné sexuálne patologické praktiky, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok, peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Kto písomné pornografické diela, nosiče zvuku alebo obrazu alebo zobrazenia

a) ponúka, prenecháva alebo sprístupňuje osobe mladšej ako osemnásť rokov, alebo

b) ich na mieste, ktoré je osobám mladším ako osemnásť rokov prístupné, vystavuje alebo inak sprístupňuje,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok, peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

§ 206

Ohováranie

(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, najmä poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným obdobne účinným spôsobom.

Neposkytnutie pomoci

§ 207

(1) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného,

potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky vážnej poruchy zdravia, neposkytne potrebnú pomoc, hoci je podľa povahy svojho zamestnania povinný takú pomoc poskytnúť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 208

Vodič dopravného prostriedku, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytne osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo zákazom činnosti.

§ 209

Poškodzovanie cudzích práv

(1) Kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že

a) uvedie niekoho do omylu, alebo

b) využije niečí omyl,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potresce, ak sa vydáva pri čine uvedenom v odseku 1 za verejného činiteľa.

ŠIESTA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI

§ 210

Dvojmanželstvo

(1) Kto za trvania svojho manželstva uzavrie manželstvo iné, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto uzavrie manželstvo s osobou, ktorá už je v inom manželstve.

§ 212

Opustenie dieťaťa

(1) Kto opustí dieťa, o ktoré má povinnosť sa starať a ktoré si samo nemôže zadovážiť pomoc, a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 213

Zanedbanie povinnej výživy

(1) Kto neplní, čo aj z nedbanlivosti, svoju zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak vydá činom uvedeným

v odseku 1 alebo 2 oprávnenú osobu nebezpečenstvu núdze.

§ 214

Osobitné ustanovenie o účinnej ľútosti

Trestnosť zanedbania povinnej výživy (§ 213) zaniká, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než súd prvého stupňa začal vyhlasovať rozsudok.

§ 215

Týranie zverenej osoby

Kto týra osobu, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 216

Únos

(1) Kto dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť starať sa o nich, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech, alebo
- b) ak takým činom ohrozí mravný vývoj unesenej osoby.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 216a

Obchodovanie s deťmi

(1) Kto za odmenu zverí dieťa do moci iného za účelom adopcie, využívania detskej práce alebo na iný účel, potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak takým činom získa značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 216b

Spoločné ustanovenie

Dieťaťom podľa § 216 a 216a sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, pokiaľ nedosiahla plnoletosť už skôr.

§ 217

Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže

Kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život, alebo
- b) zvädza ju k zaháľčivému alebo nemravnému životu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 218

Podávanie alkoholických nápojov mládeži

Kto sústavne alebo vo väčšej miere podáva osobám mladším ako osemnásť rokov alkoholické nápoje, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

SIEDMA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU

§ 219

Vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrťí, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dvoch alebo viacerých osobách,
- b) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom,
- c) opätovne,
- d) na osobe mladšej ako pätnásť rokov,
- e) na verejnom činiteľovi pri výkone alebo pre výkon jeho právomoci,
- f) v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky.

§ 220

Vražda novonarodeného dieťaťa matkou

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrťí svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Ublíženie na zdraví

§ 221

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo
- b) ak spácha taký čin na inom pre jeho politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 222

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na svedkovi, znalcovi alebo tlmočníkovi pre výkon ich povinnosti, alebo
- b) ak spácha taký čin na inom pre jeho politické presvedčenie, národnosť, rasu, vyznanie alebo preto, že je bez vyznania.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 smrť.

§ 223

Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 224

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona.

(3) Kto z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť viacerých osôb preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

§ 225**Ruvačka**

(1) Kto úmyselne ohrozí život alebo zdravie iného tým, že sa zúčastní na ruvačke, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce, ak je pri čine uvedenom v odseku 1 inému spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo smrť.

§ 226**Ohrozovanie pohlavnou chorobou**

Kto iného vydá, čo aj z nedbanlivosti, do nebezpečenstva pohlavnej nákazy, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

Nedovolené prerušenie tehotenstva**§ 227**

(1) Kto tehotnej žene pomáha alebo ju zvedie k tomu, aby

- a) svoje tehotenstvo sama umele prerušila, alebo
- b) iného požiadala alebo inému dovolila, aby jej bolo tehotenstvo umele prerušené ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 228

(1) Kto so súhlasom tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo ináč ako spôsobom prípustným podľa zákonných predpisov o umelom prerušení tehotenstva, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potresce, kto bez súhlasu tehotnej ženy umele preruší jej tehotenstvo.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 3 smrť.

§ 229

Tehotná žena, ktorá svoje tehotenstvo sama umele preruší alebo iného o to požiada alebo mu to dovolí, nie je pre taký čin trestná, a to ani podľa ustanovení o návodcovi a pomocníkovi.

§ 230

Účasť na samovražde

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, potresce sa, ak došlo aspoň k pokusu samovraždy, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe mladšej ako osemnásť rokov, na tehotnej žene alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej.

ÔSMA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI

Prvý oddiel

Trestné činy proti slobode

§ 231

Obmedzovanie osobnej slobody

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle uľahčiť iný trestný čin.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 232

Pozbavenie osobnej slobody

(1) Kto iného pozbaví osobnej slobody, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 233

Zavlečenie do cudziny

(1) Kto iného zavlečie do cudziny, potresce sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin na osobe mladšej ako pätnásť rokov alebo na osobe postihnutej duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutej, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví, smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 234

Lúpež

(1) Kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potresce sa odňatím slobody na dva roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo smrť.

§ 234a

Branie rukojemníka

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí újmu na zdraví alebo inú vážnu ujmu, s cieľom donútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak je pri takom čine rukojemníkom osoba mladšia ako osemnásť rokov,
- c) ak sú pri takom čine rukojemníkmi viaceré osoby, alebo
- d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 235 **Vydieranie**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou alebo pre zárobok, alebo
- c) ak takým činom spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 236 **Obmedzovanie slobody vyznania**

Kto násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy

- a) núti iného na účasť na náboženskom úkone,
 - b) zdržuje iného bez oprávnenia od takej účasti, alebo
 - c) inému v užívaní slobody vyznania ináč bráni,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 237 **Útlak**

Kto iného núti, zneužívajúc jeho tieseň alebo závislosť, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 238 **Porušovanie domovej slobody**

(1) Kto neoprávnene vnikne do domu alebo do bytu iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia, alebo ak prekoná prekážku, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak použije pri čine uvedenom v odseku 1 násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia a taký čin spácha so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

§ 238a **Porušovanie slobody združovania a zhromažďovania**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy obmedzuje vo výkone jeho združovacieho alebo zhromažďovacieho práva, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Kto sa v súvislosti so zhromaždením, ktoré podlieha oznamovacej povinnosti, násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia protiví poriadkovým opatreniam zvolávateľa alebo určených

usporiadateľov takého zhromaždenia, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Porušovanie tajomstva prepravovaných zpráv

§ 239

(1) Kto úmyselne poruší tajomstvo

- a) uzavretého listu alebo inej písomnosti, zasielaných poštou alebo iným dopravným zariadením, alebo
- b) zprávy podávanej telefónom, telegrafom alebo iným takým verejným zariadením, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Pracovník poštovej, telegrafnej alebo telefónnej služby, ktorý

- a) spácha čin uvedený v odseku 1,
- b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin, alebo
- c) pozmení alebo potlačí písomnosť prepravovanú poštou alebo iným dopravným zariadením alebo zprávu podanú telefonicky, telegraficky alebo iným podobným spôsobom, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

§ 240

(1) Kto v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech

- a) prezradí tajomstvo, o ktorom sa dozvedel z písomnosti, telegramu alebo telefónneho hovoru, ktoré neboli určené jemu, alebo
- b) také tajomstvo využije, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Pracovník poštovej, telegrafnej alebo telefónnej služby, ktorý

- a) spácha čin uvedený v odseku 1, alebo
- b) inému úmyselne umožní spáchať taký čin, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti.

Druhý oddiel

Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti

§ 241

Znásilnenie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti ženu k súložiu, alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť,

potresce sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví, alebo
- b) ak spácha taký čin na žene mladšej ako pätnásť rokov.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

Pohlavné zneužívanie**§ 242**

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom pohlavne zneužije, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na osobe zverenej jeho dozoru, zneužívajúc jej závislosť.

(3) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

§ 243

Kto zneužívajúc závislosť osoby mladšej ako osemnásť rokov alebo osoby zverenej jeho dozoru pohne ju k mimomanželskej súlož, alebo

kto takú osobu, zneužívajúc jej závislosť, iným spôsobom pohlavne zneužije,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 245**Súlož medzi príbuznými**

Kto vykoná súlož s príbuzným v pokolení priamom alebo so súrodencom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 246**Obchodovanie so ženami**

(1) Kto do cudziny zláka, najme alebo prepraví ženu v úmysle, aby sa tam použila na pohlavný styk s iným, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin na žene mladšej ako osemnásť rokov, alebo
- c) ak spácha taký čin v úmysle, aby žena bola použitá na prostitúciu.

DEVIATA HLAVA**TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU****§ 247****Krádež**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, a

- a) spôsobí tak škodu nie nepatrnú,
- b) čin spácha vlámaním,
- c) bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia,

- d) čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe, alebo
- e) bol za taký čin v posledných dvoch rokoch potrestaný, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu nie malú.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny,
- b) ak spácha taký čin pre zárobok, alebo
- c) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 248 Sprenevera

(1) Kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 nie malú škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny,
- c) ak spácha taký čin zárobkovo, alebo
- d) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 249 Neoprávnené užívanie cudzej veci

(1) Kto sa zmocní cudzej veci nie malej hodnoty alebo motorového vozidla v úmysle ich prechodne užívať, alebo

kto na cudzom majetku spôsobí škodu nie malú tým, že neoprávnené také veci, ktoré mu boli zverené, prechodne užíva,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo zákazom činnosti sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 250 Podvod

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu

alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 nie malú škodu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny alebo pre zárobok, alebo

b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 250a

Prevádzkovanie nepoctivých hier a stávk

(1) Kto prevádzkuje peňažnú alebo inú podobnú hru alebo stávk, ktorej pravidlá nezaručujú rovnaké možnosti výhry všetkým účastníkom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

Podielnictvo

§ 251

(1) Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie

a) vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, alebo

b) to, čo za takú vec bolo zadovážené,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

§ 251a

(1) Kto inému umožní zastrieť pôvod alebo zistenie pôvodu veci získanej trestnou činnosťou, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok alebo ako člen organizovanej skupiny, alebo

b) ak získa takým činom značný prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k veciam pochádzajúcim z obchodu s omamnými alebo psychotropnými látkami alebo z iného obzvlášť závažného trestného činu.

§ 252

Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie z nedbanlivosti vec väčšej hodnoty, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov alebo peňažným trestom.

§ 253**Úžera**

(1) Kto zneužívajúc niečiu tieseň, neskúsenosť alebo rozumovú slabosť alebo niečie rozrušenie dá sebe alebo inému poskytnúť alebo sľúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, alebo

kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle uplatní ju na seba prevedie,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok.

§ 254**Zatajenie veci**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec nie nepatrnej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo ináč bez privolenia oprávnenej osoby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce, ak získa činom uvedeným v odseku 1 značný prospech.

§ 255**Porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku**

(1) Kto inému spôsobí nie malú škodu tým, že poruší podľa zákona mu uloženú alebo zmluvne prevzatú povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť hájiť záujmy poškodeného, alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu.

§ 256**Poškodzovanie veriteľa**

(1) Kto aj len čiastočne zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že

- a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť svojho majetku, alebo
 - b) predstiera alebo uzná neexistujúce právo alebo záväzok,
- potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto aj len čiastočne zmarí uspokojenie veriteľa inej osoby tým, že

- a) zničí, poškodí, zatají, scudzí alebo odstráni časť majetku dlžníka, alebo
- b) na majetok dlžníka uplatňuje neexistujúce práva alebo pohľadávku.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 značnú škodu.

§ 256a

Zvýhodňovanie veriteľa

(1) Kto ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmari, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu.

§ 256b

Machinácie pri konkurznom a vyrovnacom konaní

(1) Kto ako konkurzný veriteľ v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní alebo ako veriteľ v súvislosti s hlasovaním na vyrovnacom pojednávaní prijme alebo si dá sľúbiť majetkový alebo iný prospech, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto veriteľovi v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní za súhlas s vyrovnaním poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech.

§ 257

Poškodzovanie cudzej veci

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 na veci svedka, znalca alebo tlmočníka pre výkon ich povinností,
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu, alebo
- c) ak spácha taký čin na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 257a

Poškodenie a zneužitie záznamu na nosiči informácií

(1) Kto v úmysle spôsobí inému škodu alebo inú ujmu alebo získať sebe alebo inému neoprávnený prospech získa prístup k nosiču informácií a

- a) také informácie neoprávnene použije,
- b) informácie zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnými, alebo
- c) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača,
potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen organizovanej skupiny, alebo
- b) ak spôsobí takým činom značnú škodu alebo ak získa sebe alebo inému značný prospech.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu alebo ak získa sebe alebo inému prospech veľkého rozsahu.

§ 258

Zneužívanie vlastníctva

Kto poškodí dôležitý kultúrny alebo iný dôležitý všeobecný záujem tým, že zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou alebo zašantročí vlastnú vec, ktorá požíva ochranu podľa osobitných predpisov, potresce sa odňatím slobody až na dva roky alebo peňažným trestom alebo prepadnutím veci.

DESIATA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI ĽUDSKOSTI

§ 259

Genocídium

(1) Kto v úmysle úplne alebo čiastočne zničiť niektorú národnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu

- a) uvedie príslušníkov takej skupiny do takých životných podmienok, ktoré majú privodiť ich úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,
- b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,
- c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo
- d) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, potresce sa odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Rovnako sa potresce, kto sa na čine uvedenom v odseku 1 zúčastní.

Podpora a propagácia hnutí smerujúcich k potlačeniu práv a slobôd občanov

§ 260

(1) Kto podporuje alebo propaguje hnutie, ktoré preukázateľne smeruje k potlačeniu práv a slobôd občanov alebo hlása národnostnú, rasovú, triednu alebo náboženskú zášť, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 tlačou, filmom, rozhlasom, televíziou alebo iným podobne účinným spôsobom,
- b) ak spácha taký čin ako člen organizovanej skupiny, alebo
- c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

§ 261

Kto verejne prejavuje sympatie k fašizmu alebo k inému podobnému hnutiu uvedenému v § 260, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 262**Používanie zakázaného bojového prostriedku a nedovolené vedenie boja**

(1) Kto za vojny alebo za bojovej situácie

- a) nariadi použitie zakázaného bojového prostriedku alebo materiálu obdobnej povahy alebo taký prostriedok alebo materiál použije, alebo
- b) nariadi vedenie boja zakázaným spôsobom alebo sám takto boj vedie, potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Rovnako sa potresce veliteľ, ktorý v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva o prostriedkoch a spôsoboch vedenia vojny úmyselne

- a) poškodí vojenskou operáciou civilné obyvateľstvo alebo civilné osoby na živote, zdraví alebo majetku alebo vedie proti nim útok z dôvodu represálií,
- b) vedie útok proti nebránenému miestu alebo demilitarizovanému pásu,
- c) zničí alebo poškodí priehradu, jadrovú elektrárňu alebo podobné zariadenie obsahujúce nebezpečné sily, alebo
- d) zničí alebo poškodí objekt určený na humanitárne účely alebo medzinárodne uznávanú kultúrnu alebo prírodnú pamiatku.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 obzvlášť závažný následok.

§ 263**Vojnová krutosť**

(1) Kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že neľudsky zaobchádza s bezbranným civilným obyvateľstvom, utečencami, ranenými, s príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí zbrane už zložili, alebo s vojnovými zajatcami, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že

- a) nevykoná účinné opatrenia na ochranu osôb, ktoré takú pomoc potrebujú, najmä detí, žien a ranených, alebo takým opatreniam bráni, alebo
- b) zamedzí alebo bráni organizáciám civilnej obrany nepriateľa, neutrálneho alebo iného štátu v plnení ich humanitárnych úloh.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 263a**Perzekúcia obyvateľstva**

(1) Kto za vojny uplatňuje apartheid alebo pácha iné neľudské činy vyplývajúce z rasovej diskriminácie alebo terorizuje bezbranné civilné obyvateľstvo násilím alebo hrozbou jeho použitia, potresce sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny

- a) zničí alebo vážne naruší zdroj základných životných potrieb civilného obyvateľstva v obsadenom území alebo dotykovej zóne alebo svojvoľne neposkytne obyvateľstvu pomoc nevyhnutnú na prežitie,

- b) bezdôvodne oddaluje návrat civilného obyvateľstva alebo vojnových zajatcov,
- c) bezdôvodne presídľuje civilné obyvateľstvo obsadeného územia,
- d) osídľuje obsadené územie obyvateľstvom vlastnej krajiny, alebo
- e) svojvoľne znemožní civilnému obyvateľstvu alebo vojnovým zajatcom, aby sa o ich previnení rozhodovalo v nestrannom súdnom konaní.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 264

Plienie v priestore vojnových operácií

Kto v priestore vojnových operácií, na bojisku, v miestach postihnutých vojnovými operáciami alebo na obsadenom území

- a) zmocní sa, využívajúc niečiu tieseň, cudzej veci,
 - b) svojvoľne cudzí majetok ničí alebo ho pod zámienkou vojnovy potreby odníma, alebo
 - c) okráda padnutých,
- potresce sa odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 265

Zneužívanie medzinárodne uznávaných a štátnych znakov

(1) Kto za brannej pohotovosti štátu alebo za vojny zneužije označenie Červeného kríža alebo iných rozlišovacích znakov alebo farieb uznávaných medzinárodným právom pre označenie zdravotníckych inštitúcií alebo dopravných prostriedkov zdravotníckej pomoci alebo evakuácie, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako sa potresce, kto za vojny zneužije znak Organizácie Spojených národov alebo vlajku alebo štátny alebo vojenský znak, insígnie alebo rovnošatu neutrálneho alebo iného štátu, ktorý nie je stranou v konflikte.

(3) Odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 ako prostriedkom vojnovy vierolomnosti obzvlášť závažný následok.

JEDENÁSTA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI A PROTI CIVILNEJ SLUŽBE

Prvý oddiel

Trestné činy proti brannosti

§ 266

Marenie spôsobilosti na službu

(1) Kto seba alebo iného urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných úloh pre obranu vlasti, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 267**Neplnenie odvodnej povinnosti**

(1) Kto sa neustanoví na odvod, na preskúšanie alebo na nemocničné alebo výberové vyšetrenie v úmysle svoju odvodnú povinnosť nesplniť alebo jej splnenie oddialiť, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 268**Obchádzanie brannej povinnosti**

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

- a) sám sa celkom alebo sčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti, alebo
- b) iného celkom alebo sčasti vymknúť z plnenia brannej povinnosti, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu.

Nenastúpenie služby v ozbrojených silách**§ 269**

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa trvalo vojenskej činnej službe alebo zvláštnej službe nenastúpi službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 270

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 271

Kto po vyhlásení mobilizácie, čo aj z nedbanlivosti,

- a) bez odkladu sa neustanoví z cudziny nastúpiť vojenskú činnú službu, alebo
- b) neposlúchne výzvu vydanú podľa ustanovení branného zákona na vstup do vojenskej služby spojeneckého štátu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 272**Porušovanie osobných a vecných povinností**

(1) Kto nesplní, čo aj z nedbanlivosti, osobnú alebo vecnú povinnosť pre obranu vlasti, kto sa úmyselne vyhýba plneniu takej povinnosti, alebo

kto plnenie takej povinnosti inou osobou, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce, ak ohrozí činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou záujmy obrany vlasti.

Druhý oddiel**Trestné činy proti civilnej službe****Nenastúpenie civilnej služby****§ 272a**

Kto v úmysle vyhnúť sa trvale civilnej službe túto službu nenastúpi do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 272b

Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, civilnú službu do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

Vyhýbanie sa výkonu civilnej služby**§ 272c**

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby alebo plneniu povinností z nej vyplývajúcich poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo

kto odopiera konať civilnú službu,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto zo zavrhnutiahodnej pohnútky odmieta plniť pokyny pri výkone civilnej služby, alebo kto také pokyny sústavne neplní,

potresce sa odňatím slobody až na osemnásť mesiacov.

§ 272d

(1) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako dva dni alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako štrnásť dní alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Kto v úmysle vyhnúť sa civilnej službe bez povolenia opustí miesto výkonu tejto služby alebo

sa bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

DVANÁSTA HLAVA TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Prvý oddiel

Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti

Neposlúchnutie rozkazu

§ 273

(1) Kto odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná rozkaz, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou vojakov,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou,
- c) ak spácha taký čin za okolností, že by tým mohol zmaríť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy,
- d) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- e) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 274

(1) Kto z nedbanlivosti nevykoná rozkaz za okolností, že by tým mohol zmaríť alebo podstatne sťažiť splnenie služobnej úlohy, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak činom uvedeným v odseku 1 zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej služobnej úlohy,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 275

Sprotivenie a donútenie porušiť vojenskú povinnosť

(1) Kto kladie odpor vojakovi, ktorý plní vojenské povinnosti, alebo ho donúti porušiť vojenskú povinnosť, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 so skupinou osôb,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou,

- c) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- d) ak spácha taký čin za bojovej situácie.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo
- b) ak spácha čin uvedený v odseku 2 písm. a) alebo c) za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Urážka medzi vojakmi

§ 276

Kto urazí

- a) nadriadeného alebo vyššieho,
- b) podriadeného alebo nižšieho, alebo
- c) vojaka rovnakej hodnosti, a to v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 277

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí

- a) nadriadeného alebo vyššieho, alebo
- b) podriadeného alebo nižšieho, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu,
- b) ak spácha taký čin proti vojenskej stráži,
- c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

§ 278

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka rovnakej hodnosti v čase, keď sám alebo urazený vykonáva službu, potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 proti vojenskej stráži,
- b) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

§ 279

Násilie voči nadriadenému

(1) Kto použije násilie voči nadriadenému

- a) v úmysle pôsobiť na výkon jeho vojenských povinností, alebo
- b) pre výkon jeho vojenských povinností, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak sa pokúsi činom uvedeným v odseku 1 spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví, alebo
- c) ak spácha taký čin so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce,

- a) ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť, alebo
- b) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Porušovanie práv a chránených záujmov vojakov

§ 279a

(1) Kto vojaka rovnakej hodnosti núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 279b

(1) Kto podriadeného alebo nižšieho núti k osobným úsluhám alebo ho obmedzuje na právach alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 násilím alebo hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- b) ak spácha taký čin najmenej s dvoma osobami, alebo
- c) ak spôsobí takým činom ublíženie na zdraví.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 obzvlášť surovým spôsobom alebo so zbraňou,
- b) ak spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

Druhý oddiel
Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu

Vyhýbanie sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby

§ 280

(1) Kto sa v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa v úmysle vyhnúť sa výkonu vojenskej služby alebo plneniu vojenských povinností poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo

kto odopiera konať vojenskú službu alebo plnenie vojenských povinností,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 2 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 281

Kto sa za bojovej situácie urobí z nedbanlivosti nespôsobilým vykonávať službu tým, že zneužije návykovú látku, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 282

Zbehnutie

(1) Kto sa svojmocne vzdáľuje v úmysle vyhnúť sa vojenskej službe, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 so zbraňou.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu.

§ 284

Svojmocné odlúčenie

(1) Kto sa svojmocne vzdáľuje po čas dlhší ako 24 hodín, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto sa svojmocne vzdáľuje sústavne alebo po čas dlhší ako šesť dní, alebo

kto sa svojmocne vzdáľuje po čas dlhší ako dva dni v čase plnenia obzvlášť dôležitých úloh alebo obzvlášť dôležitých cvičení,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Kto sa svojmocne vzdáľuje po čas dlhší ako štrnásť dní, alebo

kto sa svojmocne vzdáľuje po čas dlhší ako šesť dní v čase plnenia obzvlášť dôležitých úloh alebo obzvlášť dôležitých cvičení,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

Tretí oddiel**Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby****§ 285****Porušovanie povinností strážnej služby**

(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá tejto služby alebo osobitné nariadenia podľa nich vydané, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam,
- b) ak spácha taký čin obzvlášť hrubým porušením svojej povinnosti,
- c) ak spôsobí takým činom škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej alebo inej obdobnej služby mal smerovať, alebo
- d) ak spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2 písm. a) a c).

§ 286**Porušovanie povinností dozornej služby**

(1) Kto v dozornej alebo inej službe závažným spôsobom, čo aj z nedbanlivosti, poruší predpisy alebo pravidlá tejto služby, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok, ktorému bol povinný zabrániť.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za bojovej situácie.

§ 287**Porušovanie povinností služby pri obrane vzdušného priestoru**

(1) Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá služby na rádiotechnických hláskach, v pohotovostných jednotkách alebo iných zariadeniach určených na zaistenie bezpečnosti vzdušného priestoru, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak čin uvedený v odseku 1 spácha za brannej pohotovosti štátu a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

Štvrtý oddiel**Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť****§ 288****Ohrozovanie morálneho stavu jednotky**

(1) Kto popudzuje vojakov proti vojenskej službe alebo proti nadriadenému, kto šíri malomyseľnosť, alebo

kto ináč sústavne rozvracia kázeň,

potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 288a**Porušovanie služobných povinností**

(1) Kto na škodu súčasti ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru neplnením uložených služobných povinností, čo aj z nedbanlivosti, podstatne zníži použiteľnosť výzbroje, výstroja alebo iných vecných prostriedkov,

potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

(2) Kto bez oprávnenia použije vecný prostriedok väčšej hodnoty uvedený v odseku 1 na účel, na ktorý nie je určený, alebo na také použitie dá súhlas, alebo

kto zneužije alebo umožní zneužitie podriadených na mimoslužobné úkony,

potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo peňažným trestom.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce,

a) ak si zadováži činom uvedeným v odseku 2 sebe alebo inému značný prospech, alebo

b) ak spôsobí úmyselne spáchaným činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 zníženie bojaschopnosti, značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel' potresce, ak spácha úmyselne čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za brannej pohotovosti štátu alebo za bojovej situácie.

§ 289**Zbabelosť pred nepriateľom**

Kto sa za bojovej situácie zo zbabelosti alebo malomyseľnosti vzdá do zajatia, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 290**Nesplnenie bojovej úlohy**

(1) Kto sa bez dovolenia vzdialil za bojovej situácie, potresce sa odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

(2) Kto sa za bojovej situácie vyhýba povinnosti splniť bojovú úlohu alebo odoprie použiť zbraň, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 291**Opustenie bojových prostriedkov**

(1) Kto za bojovej situácie odhodí, opustí alebo urobí neupotrebitelnou zbraň alebo iný vojnový materiál, potresce sa odňatím slobody na dva roky až sedem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok.

§ 292**Vydanie bojových prostriedkov nepriateľovi**

Veliteľ, ktorý bez toho, že by to bolo vyvolané bojovou situáciou, nepriateľovi vydá, čo aj z nedbanlivosti, vojenské sily alebo ponechá mu opevnenia, bojovú techniku alebo iné bojové prostriedky, potresce sa, ak nekonal v úmysle podporovať nepriateľa, odňatím slobody na tri roky až pätnásť rokov alebo výnimočným trestom.

§ 293**Ublíženie parlamentárovi**

Kto urazí parlamentára alebo člena jeho sprievodu, alebo

kto takú osobu neprávom zadrží,

potresce sa odňatím slobody až na dva roky.

Piaty oddiel Spoločné ustanovenia**§ 294****Osobitné ustanovenia o trestnej zodpovednosti osôb podliehajúcich právomoci vojenských súdov**

(1) Čin, ktorý vykazuje znaky trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 270, neuposlušnutia rozkazu podľa § 273 ods. 1 a § 274 ods. 1, sprotivenia a donútenia k porušeniu vojenskej povinnosti podľa § 275 ods. 1, urážky medzi vojakmi podľa § 276, § 277 ods. 1 a § 278 ods. 1, porušovania práv a chránených záujmov vojakov podľa § 279a ods. 1, vyhýbania sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 1, svojmocného odlúčenia podľa § 284 ods. 1, porušovania povinností dozornej služby podľa § 286 ods. 1, porušovania povinností služby pri obrane vzdušného priestoru podľa § 287 ods. 1, ohrozovania morálneho stavu jednotky podľa § 288 ods. 1 a porušovania služobných povinností podľa § 288a ods. 1, nie je trestným činom, ak stupeň jeho nebezpečnosti pre spoločnosť je malý.

(2) Súd môže upustiť od potrestania páchatela, ktorý ako osoba podliehajúca právomoci vojenských súdov spáchal trestný čin, ktorého stupeň nebezpečnosti pre spoločnosť je malý, tiež vtedy, ak veliteľ alebo náčelník ponúkol výchovné pôsobenie na páchatela a súd sa domnieva, že vzhľadom na to, na povahu spáchaného činu a na osobu páchatela sa uloženie trestu nejaví potrebným.

§ 295**Svojmocné vzdialenie**

Svojmocne sa vzdáva, kto

a) sa vzdiali bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,

- b) sa neprihlásil u svojho útvaru alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol poslaný, alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení, služobnej ceste alebo dovolenke,
- c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo
- d) sa neprihlásil u niektorého vojenského útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

TRETIA ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 296

(1) Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie tohto zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na činy trestné podľa dekrétu prezidenta republiky č. 16/1945 Zb. o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadnych ľudových súdoch a podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdництва v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich.

§ 297

(1) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok, prípadne súčet takých trestov postupne uložených alebo ich zvyšok je viac ako pätnásť rokov, súd tento trest, prípadne postupne uložené tresty skráti pomerne tak, aby nevykonaný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok bol ku dňu účinnosti tohto zákona pätnásť rokov.

(2) Ak ku dňu účinnosti tohto zákona je nevykonaný trest zákazu činnosti alebo jeho zvyšok viac ako päť rokov, skráti súd tento trest alebo jeho zvyšok tak, aby ku dňu účinnosti tohto zákona bol päť rokov.

(3) Ak bol pred účinnosťou tohto zákona právoplatne uložený trest

- a) straty čestných práv občianskych alebo iný obdobný trest podľa zákona skôr účinného, končí sa strata volebného práva a práva zastávať funkciu sudcu a sudcu z ľudu dňom účinnosti tohto zákona,
- b) vylúčenia z vojska, považuje sa za neuložený,
- c) peňažný, nevykoná sa v prípade jeho nevykonalosti náhradný trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok,
- d) zákazu pobytu, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná, prípadne jeho výkon dňom účinnosti tohto zákona sa končí,
- e) uverejnenia rozsudku, po účinnosti tohto zákona sa nevykoná.

§ 298

Ustanovenia tohto zákona o podmienenečnom prepustení a podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti sa použijú s výnimkou ustanovenia § 62 aj na tresty uložené pred účinnosťou tohto zákona.

§ 299

Horná hranica druhej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej v § 1 ods. 2 zákona č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru sa znižuje na pätnásť rokov.

§ 300

Zrušujú sa:

1. trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
2. zákon č. 63/1956 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa trestný zákon č. 86/1950 Zb.,
3. ustanovenia § 4 až 6 zákona č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotenstva.

§ 301

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

§ 1

Pri trestných činoch proti mieru, vojnových trestných činoch, trestných činoch proti ľudskosti a ďalších trestných činoch, spáchaných v čase od 21. mája 1938 do 31. decembra 1946 (v čase zvýšeného ohrozenia republiky) vojnovými zločincami alebo ich pomáhačmi v prospech alebo v službách okupantov, ktoré sú trestnými činmi podľa zákona č. 140 Zb. z 29. novembra 1961 a boli trestnými činmi i podľa zákonov platných v čase ich spáchania i neskorších zákonov, pokiaľ by pri ich malo nastať premlčanie trestného stíhania k 9. máju 1965 alebo neskoršie, sa nepremlčuje ani trestné stíhanie ani výkon trestu.

Článok III**Prechodné ustanovenia**

1. Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom ani prečinom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie Trestného zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti činu, ktorý od účinnosti tohto zákona nie je trestným činom ani prečinom, a ostatných činov.
2. Trest právoplatne uložený po nadobudnutí účinnosti zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 10/1989 Zb. za trestný čin sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a Trestného zákona súd pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer hornej hranice trestu odňatia slobody pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za tento čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Článok II

1. Tresty uložené pred účinnosťou tohto zákona sa vykonávajú, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, podľa doterajších predpisov.
2. Uložený trest smrti sa mení na trest odňatia slobody na doživotie.
3. Trest odňatia slobody uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom, prípadne jeho nevykonaný zvyšok, sa nevykoná. Ustanovenie o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin alebo prečin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti činov, ktoré od účinnosti tohto zákona nie sú trestnými činmi, a ostatných činov.
4. Trest odňatia slobody uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý sa bude naďalej posudzovať ako miernejšie trestný, súd pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej na pôvodný trestný čin alebo prečin a sadzby ustanovenej na

miernejšie trestný čin. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Ak trest odňatia slobody uložený obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa doterajšieho § 41 písm. b) presahuje hornú hranicu základnej trestnej sadzby, súd trest skráti na túto hranicu.

5. Ak pred účinnosťou tohto zákona bol uložený a do dňa účinnosti nebol úplne vykonaný trest
 - a) nápravného opatrenia, vykoná sa podľa doterajších predpisov;
 - b) zákazu činnosti, započíta sa do neho doba, po ktorú bolo oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, odňaté podľa osobitných predpisov; ak je táto doba dlhšia ako nevykonaný zvyšok trestu zákazu činnosti, končí sa výkon tohto trestu dňom účinnosti tohto zákona.
6. Ustanovenie § 69 ods. 1 sa od účinnosti tohto zákona použije aj na zahľadanie trestov prepadnutia majetku a zákazu pobytu. Doba pre zahľadanie takého odsúdenia je tri roky
 - a) od právoplatnosti rozsudku, ktorým bol uložený trest prepadnutia majetku,
 - b) od výkonu trestu zákazu pobytu alebo odpustenia takého trestu alebo od premlčania jeho výkonu.
7. Ak súd nerozhodol o zahlodení odsúdenia mladistvého a pred účinnosťou tohto zákona
 - a) bolo právoplatne rozhodnuté, že sa podmienene prepustený mladistvý osvedčil,
 - b) bol zaplatený samostatne uložený peňažný trest alebo bolo právoplatne upustené od jeho výkonu alebo od výkonu jeho zvyšku, alebo
 - c) nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol mladistvému samostatne uložený trest prepadnutia veci,hľadá sa od účinnosti tohto zákona na mladistvého, ako by nebol odsúdený.
8. Od ochranného dohľadu alebo jeho nevykonaného zvyšku sa dňom účinnosti tohto zákona upúšťa.

Článok II

Prechodné ustanovenia

1. Odsúdených, ktorí ku dňu účinnosti zákona vykonávajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare, súd zaradí na výkon zvyšku trestu do prvej nápravno-výchovnej skupiny.
2. U odsúdených, u ktorých súd rozhodol, že vykonajú trest odňatia slobody vo vojenskom nápravnom útvare, a výkon trestu dosiaľ nenastúpili, súd rozhodne, že trest vykonajú v prvej nápravno-výchovnej skupine.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

- 1) Zákon č. 547/1990 Zb. o nakladaní s niektorými druhmi tovaru a technológií a o ich kontrole.

